

Estonia
Positively surprising

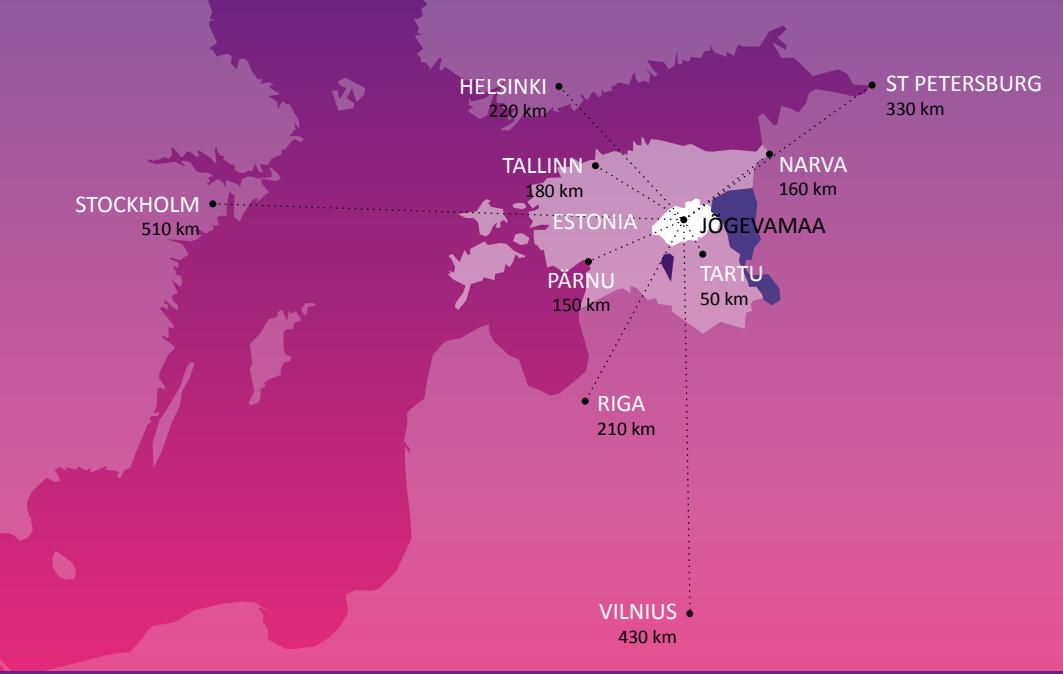
Jõgevamaa turismiinfo

Jõgeva County
tourist information

www.visitjogeva.com

SISUKORD / CONTENTS

TUTVUSTUS / PRESENTATION	3-18	Käsitöökojad ja suveniiri kauplused / Handicraft workshops and souvenir stores.....	46-48
MAJUTUS / ACCOMODATION	19-21	Aktiivne puhkus / Active recreation.....	48-56
TOITLUSTUS / EATING OUT	22-24	Konverentsi- ja seminarivõimalused / Conference and seminar.....	57-58
KUHU MINNA, MIDA TEHA / WHERE TO GO, WHAT TO DO		TRADITSIOONILISED ÜRITUSED / TRADITIONAL EVENTS.....	59-61
Muuseumid ja galeriid / Museums and galleries	25-32	INFO.....	62
Teemapargid / Theme parks.....	32-37		
Teised vaatamisväärusused / Other sights	37-45	KAARDID / MAPS	63-67

Jõgevamaa turismiinfokeskus

Jõgeva County Tourist Information Center
Suur 3, 48306 Jõgeva
Tel/Ph. +372 776 8520
jogeva@visitestonia.com
www.visitjogeva.com
www.visitestonia.com
www.facebook.com/visitjogeva

Põltsamaa turismiinfopunkt

Põltsamaa Tourist Information
Lossi 1b, 48103 Põltsamaa
Tel/Ph. +372 775 1390
turism@poltsamaa.ee
www.poltsamaaturism.ee

Mustvee turismiinfopunkt

Mustvee Tourist Information
Tartu 7, 49306 Mustvee
Tel/Ph. +372 776 6346
mustveermk@hotmail.ee

Äksi turismiinfopunkt

Äksi Tourist Information
Voldi küla/village,
49124 Tabivere vald/municipality
Tel/Ph. +372 776 4988
aksi@aksimotell.ee

Peipsi Turismiinfopunkt

Peipsi Tourist Information
Sõpruse 84, 49508 Kasepää vald/municipality
Tel/Ph. + 372 602 0105
info@peipsi.ee
www.peipsi.ee

TUTVUSTUS PRESENTATION

Jõgevamaa – kuninglik väärkus, Kalevipoja jõud

Jõgevamaa on väga eriilmeline ja eriline – sellele viitab ta asukohtki, mis jäab nii Eesti kesk- kui ka idaosasse, olles samas Lõuna-Eesti värvavaks. Jõgevamaa ulatub Mandri-Eesti keskpunktist risti läbi Vooremaa Euroopa Liidu idapiirini Peipsi järvel.

Kuninglik väärkus on olnud siinsetele aladele omane juba ammusest ajast, millele osutavad nii Põltsamaa kui Laiuse linnusevaremed, kus kroonitud kuningad kunagi peatunud. Jõgevamaad kutsutakse Kalevipoja tegude maaks, kuna siitkandist võib leida köige rohkem Eesti eepose kangelasega seotud muistenditest pärinevaid pinnavorme ja rändrahne. Maakkonna üheks visiitkaardiks on Vooremaa – maailmas üks ainulaadsemaid voorestikke, mida iseloomustavad loode-kagusuunalised suurvoored ja nende vahel asuvad piklikud järved. Rahvas on voorte tekkele andnud omapoolse seletuse, pidades neid Kalevipoja kunnivagudeks. Legendi kohaselt lebab Käapa jões Kalevipoeg mõök.

Jõgeva county – royal stateliness, might of Kalevipoeg

Due to its location both in central and eastern Estonia and as a gate to South Estonia, Jõgeva County is diverse and unique. The area of the county extends from the central point of inland Estonia across Vooremaa up to the eastern border of the European Union on Lake Peipus.

The castle ruins in Põltsamaa and Laiuse remind of the royalties who once resided in Jõgeva County. The plenty of surface forms and boulders, which can be found in Jõgeva County, are connected with the legends about Kalevipoeg – the hero of the Estonian national epos. Jõgeva is called the county of Kalevipoeg's deeds.

One of the visiting cards of the county is Vooremaa, which is one of the most unique drumlin areas in the world with its large drumlins oriented from the northwest to the southeast and oval lakes between them.

Põltsamaa piirkond meelitab kaunite mõisahoonete ja lossivaremete, kohaliku veini, rooside rohkuse ja suviste õdusate vabaõhuüritustega. Tootsi lugude mail Palamuse on äratundmiströömu nii suurel kui väikesel, sest kes meist ei teaks kuulsatvana koolimaja, kuhu ühel ammusel sügisel Arno isaga sisse astus ja tunnid juba alanud olid. Külmalinnas Jõgeval ootab huvilisi "Jõuluvana kodu". Omanäolisusega võlub Peipsi-ääär, kus omamoodi kombed ja tavad, kilomeetrite pikkused tänavkülad ääristamas rannajoont, vene vanausuliste kultuur, möödasöötjate ootel värsked kurgid, sibulad, küüslauk ja suitsutatud kala. Mustvees on viie erineva usu kirikud.

Kutsume teid avastama Jõgevamaa looduse ja kultuuri mitmekesisust, nautima ajaloo-pärandi aardeid, legendidega seotud põnevaid paiku, omanäolisi piirkondi ja meeldivaid puhkamisvõimalusi! Kes siin käinud, tuleb kindlasti rõõmsal meelet tagasi.

Kas teie teate, kus asub Mandri-Eesti keskkpunkt või kündva Kalevipoja kuju, kus on mõõdetud Eesti ametlik külmarekord, kus elavad kratid, kus asus Põhjasõja ajal 1700-1701 Roots'i kuninga Karl XII talveresidents, kus toimub Kalevipoja Uisumaraton..?

Tere tulemast Jõgevamaale!

Põltsamaa region attracts with its charming manor houses, castle ruins, local wine, abundance of roses and enjoyable open-air events. Palamuse is a nice well-preserved historical parish centre. Father Christmas' home is waiting for visitors in Jõgeva. Mires and bogs offer tranquility and delight to the eye. Old Believers' culture, its particular customs and traditions, many kilometers long street-villages along the shore of the lake, fresh cucumbers, onions, garlic and smoked fish on the stalls by the street for travelers – this is the Lake Peipus region. In Mustvee, there are churches of five different confessions of faith.

Discover the natural and cultural diversity of Jõgeva County, enjoy its historical heritage, the exciting places connected with legends, its quaint regions and pleasant recreation options.

Welcome to Jõgeva County!

Põltsamaa piirkond ehk 4P

(Pajusi vald, Puurmani vald, Põltsamaa vald, Põltsamaa linn)

Sõites Tallinnast Tartu poole, jäab enne Adavere maantee äärde häitisäilinud hollandi tüüpi kivist **tuulik**, kus praegu töötab restoran. **Adavere** mõisa kohta on teateid 17. sajandist. 1893. aastal valminud kaunis peahoones on alates 1928. aastast kool. Hoone renoveerimine lõppes 2001. Mõisapark (1740. aastatest) oli omal ajal üks Eesti esinduslikumaid, kuid sellset hilgusest ei ole eriti palju alles jäanud. Talviti on Adaveres võimalik kasutada valgustatud liuvälja koos uisulaenutusega. Adaverest natuke maad edasi Tartu poole asub **Mandri-Eesti keskpunkti tähistav rahn** koos põhja-lõuna suunda näitavate triibuliste postidega.

Pöörates Tallinn-Tartu maanteelt vasakule Pajusi poole, jõuab 5 km pärast Pajusi mõisa südamesse. 17. saj. asutatud mõis kuulus 1820-1920 von Wahl perekonnale. Peahoonest, kus praegu asub valla rahvamaja, on kahjuks lammutatud üks tiib. Säilinud on mitmed uhked körvalhooned. Pajusist Pisisaare

Põltsamaa District

(Pajusi Municipality, Puurmani Municipality, Põltsamaa Municipality, Põltsamaa Town)

The well-preserved **Dutch windmill in Adavere** was converted into a restaurant. **Adavere Manor** was first documented in the second half of the 17th century. The park, designed in the 1740s, was one of the most impressive parks of the time, although there is not much left to indicate its former splendour. Kalmemägi (burial hill) took its name from a sacred grove and sacrificial stone. The stone, marking the **central point of the inland Estonia**, can be found by the Tallinn – Tartu highway near Adavere village.

When turning left from Tallinn-Tartu highway, you will reach **Pajusi manor** after 5 km. The manor, established in 17th century, belonged to Wahl's family in 1820-1920. One of the wings is demolished, several ancillary buildings are extant. At present the building is used as a community house. You can see the cemetery and the **chapel of the Wahl family** when heading to Pisisaare. The **Pistohlkors cemetery** and a Gothic chapel (1873) can be

poole viiva tee ääres järsu künka otsas paistab **von Wahlide** kalmistu ja restaureeritud **kabel**, mille ukse kohal ripub von Wahlide vapp. Arisvere külas asub von Pistohlkorsiide perekonna kalmistu ja gooti stiilis **kabel**. Kalana lähistel **Otissaare linnamäel** on 1940. aastal Fr. Krulli tehases valmistatud malmplaat Eesti linnamägede kaardiga. Kunagi seal paiknevud muinaseestlaste linnus võis hävida 1212. aasta ristisödijate talvise söjakäigu ajal. Rahvasuu räägib, et muiste olnud seal jöukas linn, mis vajunud mäe sisse. Mäes olnud suur rahakelder, mida vaimud valvanud. Vahel nähakse seal rahatuld. Jõgeva-Põltsamaa maantee äärde jäab **Aidu Võidualtar** meenutab 1918-1919 aastate vahetusel Vabadussõjas toimunud olulist murdelahingut.

Põltsamaa on ilus romantiline linn, mis meelitab külastajaid arvukate parkide, 18 valge silla ja rooside iluga. Põltsamaa üks tähtsamaid vaatamisväärseid on vallikraavidega ümbritsetud **linnusemürid** koos lossivaremete ning omapärase kaugele paistva punase torniga kirikuga. 1570-1578 oli Põltsamaa Liivimaa vasallkuningriigi pealinn, Taani kuninga venna hertsog Magnuse residents. Linnus sai sajandite väljal tugevasti kannatada ja 1770. aastatel ehitati vana konventihoonete varemetele silmapaistev **rokokoostilis loss**. Legend jutustab ühest kaunist maani ulatunud juustega naisterahvast, kes klobistas lossis ringi kuningas Magnuse vanade puuringadega, pölev küünal käes. Rahu ja vaikus saabus, kui kingad tösteti teise kohta. Nii loss kui ka selle kõrval asuv Niguliste **kirik** hävisid 1941. aastal. Pärast sõda, 1952. aastal kirik taastati, kuid lossivaremeid pole suudetud siamaani täielikult konserveerida. Põltsamaa muuseum tutvustab lossi ja kogu piirkonna ajalugu. **Veinikelder** kutsub aga

found in Kütimäe (Arisvere). Otissaare hill lies about a kilometer from Kalana village. The hill is covered with a beautiful forest. A metal plate with a map of the Estonian stronghold hillson it, marks the site of the Otissaare stronghold. The main theme of the folk tales related to the place, are connected with a town and money cellar hidden in the ground. Although people have seen the fire which is said to be guarding the buried treasure, nothing has ever been found. **Aidu Altar of Victory**, located at Aidu village, marks the site where in fierce battles the members of the local Defence League gained the victory in the War of Independence on 4th January 1919. The memorial was opened in 1929 and reopened 60 years later.

Põltsamaa - the town of wine, bridges and roses. Põltsamaa **Castle**, a unique architectural ensemble, was started in 1272. The shape of the 14th century circular wall can be seen. From 1570 to 1578 the castle was the residence of the Livonian king, Duke Magnus. In the course of centuries the fort suffered damage and in 1770 the old convent building was replaced by a rococo palace which was the best specimen of the rococo style in Estonia. The castle and church were destroyed in 1941. After the war the church was restored and in 1952 consecrated. The spire was built in 1969. The ruins of the castle are being conserved. The massive circular walls hide secrets. Big stone cannonballs, stairs, entering the walls, can be seen, and also a castle ghost, if you are lucky. Nowadays the courtyard has been converted into a stage of

maitsma parimaid kohalikke veinisorte ning pakub uudistamist **toidumuuseumis**. Lossihoovis asuvad veel Eesti Pressimuuseum, Käsiteokoda ja Kesk-Eesti kunstigalerii pART. Tänapäeval on müüriga piiratud lossihoov saanud armastatud vabaõhuürituste toimumispaigaks. Põltsamaa linnas ringi jalutades võiks uudistada ka Saunasaart, K. A. Hermanni mälestussammast, EAÖ Pühavaimu kirikut, Saunasilda, Kõrdilööbiku parki, kiriklat, Õpetaja silda, romantilist väikest koske Kiisamauru, Roosisaart, Vabadussammast, Naiste saart, Uue-Põltsamaa möisa ja parki ning rippsilda. Põltsamaa äärelinnas asuvas roosi aias pakub silmailu ja meeldivaid lõhnaelamus üle 3000 roosiistiku ligi 1000 erinevast sordist. **Söpruse parki** on istutanud puid nimekad Eesti ja välismaa ühiskonna-, kultuuri- ja sporditegelased. Sinna on paigaldatud mitmeid kauneid graniitskulptuure, kündva Kalevipoja kuju ja monumentaalskulptuur "Tee Olümposele", mille sammastele on kirjutatud kõigi Eesti olümpiamedalistide nimed. Põltsamaalt Võhma poole välja sõites on koht, mida **Kuningamäeks** kutsutakse ja kus praegu tegutseb kaasaegne kardirada. Läheduses asub mälestuskivi 1766. aastal asutatud trükikojale, kus trükiti I eestikeelne ajakiri „Lühhike öppetus“.

Põltsamaa-Võhma maanteelt Kolga-Jaani poole pöörates viib tee **Võisiku möisasse** (18. sajand), mis on varase esindusliku möisa hoonetüibi näide Eestis. 18.-19. sajandil oli see möis üks Liivimaa suuremaid. Möisas elas Timotheus Eberhard von Bock, Venemaa esimese konstitutsiooniprojekti autor, kelle kirjutas kuulsaks Jaan Kross romaanis "Keisri hull". Möis on korrasstatud ja seal töötab praegu hooldekodu. Rahvasuu teab rääkida, et Võisiku möisas armunud möisahärra poeg ühte ilusasse teenijatüdrusesse, mis aga möisahärrale ei meeldinud ja ta lasknud neiu lauda müüri sisse laduda. Noorhärra saanud küll öösel appi minna, kuid olnud juba hilja. Nii kostub sombusel pimedal ööl kurva neiu nuttu. Läheduses asuvale **Kundrussaare** kalmistule, kus on ka omapärase kabel, maeti T. E. von Bock ja tema eestlannast abikaasa Ewa Katharina ning legendi järgi ka reeturist kindral Patkul. Põltsamaalt Kamari poole

open-air events. Põltsamaa **Museum** is in the courtyard. The display is related to the history of the town and the parish. The photos of the rococo castle have an important place in the collection. The pride of the museum is a 14th century console of a church and rare specimens of the local porcelain. It is possible to play an old parlour organ or weave a carpet. **Wine cellar** offeres different local wines and to visit food museum. Estonian Press museum, handicraft workshops and Central-Estonian art gallery pART are also located on the castle yard.

Over 2000 magnificent roses grow on the islet **Roosisaar** in the town centre. The **Rose Garden** of Põltsamaa demonstrates 1000 different species of roses and over 3000 rose plants. The garden was started in 1996. Some of the rose sorts have a long history dated back from 500 BC. In the **Park of Friendship** in Põltsamaa many Estonian and foreign prominent figures have planted trees. We can see several impressive sculptures here, includied Ploughing Kalevipoeg and monumental Way to Olympus with the names of Estonian Olympic medallists.

The neo-Gothic **Lustivere Manor House** was built from 1871 to 1881. The beautiful silhouette of the manor house is shaped by high terraced gables and the main tower, which was added to the northern wing. In recent

suundudes asub **Kaarlimõisas** uhke vana puit-sammastega maja, milles avati 1888. aastal Eesti Aleksandrikool ja kus praegugi tegutseb Põltsamaa Ametikool. **Muuseumitoas** saab ülevaate kooli ajaloost. **Kamari** paisjärve ääres on supelrand, seal on ehitatud uusi sildu, paise ja kaladele kunstkoelmuid. **Võhma** külas on kivistaimla ja mälestuskiviga tähistatud K. A. Hermanni sünnikoht. **Lustivere mõisast** on teateid 1552. aastast. Neogooti stiilist inspireeritud härrastemaja ehitati Tartu arhitekti ja muinsusteoorija R. von Guleke kavandite järgi 1871-81 ning on silmapaistvaid mõisaehooneid Keskk-Eestis. Lossis leidub K. Pätsi kingitud mööblit. Lustiveres on tegusa külasepa Jaak Krivini **sepikoda**.

Põltsamaalt Tartu poole edasi liikudes jääb suure maantee äärde **Puurmani**, kuhu 14. sajandi keskel rajati mõis. Suurejoonelise neorenessanss stiilis valge peahoonega mõisanambel ehitati krahv G. J. von Mannteuffeli ajal 1860. aastal. Lossil on 25 m kõrgune kaheksakandiline nurgatorn. Puurmani krahvil olevat olnud lossis oma norskamise tuba. Puurmani lossis moodustas Julius Kuperjanov 1918. aastal partisanide pataljoni. Puurmani lossi tutvustatakse ka suviti toimuvas „Unustatud mõisate“ turvis, kus teatud päevadel on loss avatud köökidele huvilistele ja toimuvad giidiga ekskursioonid. Puurmani mõisa park on rajatud Pedja jõe lammile, seetõttu on kogu pinna mujalt kohale toodud. Suures pargis on mitmeid alleeid, tellistest pürdeaiad ja saarekestega tiik. **Kursi Maarja kirik** on stiilsemaid neo-gooti ehitisi Eestis, ta ehitati 1648. aastal vanadele vundamentidele. 1871-1872 ehitati kirik arhitekt J. G. Mühlenhausen projekti järgi ümber, lisades suurele tornile 12 aposteltorni. Tähelepanuväärne on kahe mantelkorstnaga ja topeltpalkseintega puidust pastoraadihoone (1817).

Puurmanist 5 km edasi Jüriküla keskuse poole asub **Alam-Pedja looduskaitsseala**, mis loodi 1994. aastal. Kaitseala on väga vähesel inimasustusega suur loodusala. Siinne loodus pakub käärulisi jõgesid ja laiu jõeluhtasid, avaraid soid ja põliseid metsi. Ainulaadne loodusmaastik on rikas taime- ja loomaliikide poolest. 2007. aastal avati **Kirna Õppakeskus**, kus käskides toimetavad kaitseleit ja keskkonnaamet.

years the manor has housed a hospital and a home for aged people. In Lustivere we find the **blacksmith's forge** of Jaak Krivin. **Võhmanõmme** is the birthplace of K. A. Hermann – the linguist, the man of letters and music. **Puurmani Manor** was established in the 14th century. The present historicistic castle was built in the 1870s by G.J.v.Mannteuffel. Two storeys of the building are towering on a high socle, the octagonal 25-m tower has four storeys. In the interior design many different styles were fit together. Some specimens of excellent carpentry as well as tiled stoves and fireplaces have been preserved. In 1918 Julius Kuperjanov formed the famous battalion in the castle. **Kursi Church of St. Mary and Elisabeth** is one of the most stylish neo-Gothic buildings in Estonia. The initial section of the church was built in 1648. During the reconstruction from 1871 to 1872, twelve apostle towers were added to the main tower. The remarkable timber parsonage, dated from 1817, has two mantel chimneys and double beam walls. The parsonage contains a parish museum.

The Alam-Pedja Nature Reserve, founded in 1995, is 5 km from Puurmani towards the centre of Jüriküla. This is a vast natural territory with a sparse human population. It offers sinuous rivers, wide holms, large mires and primeval forests. The unique landscape is rich in plant, animal, insect and bird species. **Kirna Study Centre**, which was opened in 2007, is managed by the Defence League and nature conservators.

Vooremaa piirkond

(Jõgeva vald, Jõgeva linn, Palamuse vald, Tabivere vald)

Tallinnast Tartu poole mööda Piibe maanteed pidi seiklejad leiavad Toomal maakonna piiri ületades suunaviida **Endla looduskaitsseala**, mis loodi 1985. aastal. Kaitse alla on võetud Endla soostiku inimtegevusest suhteliselt vähemõjutatud keskosa, mille kaheksat rabamassiivi eraldavad üksteisest kitsaste lamminiitudega jõed ja soostunud metsad. Tähistatud on mitmed ristuvad matkarajad, Männikjärve raba laudtee ja vaatetorn annavad loodushuvilisele võimaluse kohtuda erinevate linnu- ja taimeliikidega ning valida endale sobiv jõukohane rada. Looduskaitsseala keskus koos väljapanekutega asub endise Tooma sookooli hoones. Vana muistendi järgi elanud Endla järve ääres Vanemuise kaunis tütar, kuldkiharatega Juta. Tema kaitse all olid oru ning järve asukad, suur hulk linde ja kalu. Järve äärest kostus Juta laulu ja armukaebusi oma kadunud armsama Endli pärast. Siit edasi Jõgeva poole sõites juhatab järgmine suunaviit **Kärde rahumajakese** juurde, kus 21. juunil 1661 kirjutati alla igavese rahu leping Venemaa ja Rootsi vahel. Rahuleping lõpetas

Vooremaa District

(Jõgeva Municipality, Jõgeva Town, Palamuse Municipality, Tabivere Municipality)

Endla Nature Reserve was established in 1985 to protect the central part of Endla mires which is relatively little affected by human activities. The eight mire complexes are separated by rivers, narrow floodplain meadows and swamp forests. Several overlapping hiking trails and the planked path on Männikjärve bog, which takes visitors to a viewing platform, offer an opportunity to observe different bird and plant species. The centre of the nature reserve with an exposition is in Tooma.

Kärde Peace House is located near the park of Kärde. On 21st June 1661, after the negotiations that had lasted for three months, the "treaty of everlasting peace" was signed in the house. The treaty finished the Russian-Swedish 1656-1658 war and offered 40 years of peace, up to the Great Northern War. **The Maiden's Stone** is on the grave of Margarethe Victoria von Stackelberg on Kärde Hill. The young lady drowned and the queer circumstances of her death created folk

1656–1658 kestnud Vene-Rootsi sõja. Kärde mäel asub **Preilikivi**, mis tähistab Kärde mõisa viimase omaniku tütre Margarethe Victoria von Stackelbergi hauda. Neiu uppus ja tema surmaga seotud ebaselged asjaolud panid aluse rahvajuttudele önnestust armastusest. **Vaimastvere mõisahoone test** on säilinud endine maakivist tõllakuur, mis on kaunistatud mördi sisse vajutatud kivikildudest ornamentidega, praegu asub hoones õpilaskodu ja külaokeskus. Pargis on Vabadussõja mälestusmärk ja Vaimastverest pärit kirjaniku Hugo Raudsepa mälestuskivi. Suundudes Jõgeva poole saab teha peatuse **Paduvere Talumuuseumis**, mis tutvustab 18. sajandi taluolustikku. Muuseumi õuel on viis Peterburi kunstniku Grigori Azarenkovi valmistatud tammepuust kuju.

Külmalinn Jõgeva – Jõuluvana kodu. Praeguse Jõgeva linna kohale tekkis asustus Piibe maanteed ja Jõgeva raudteejaama (1876) ühendava nn. Kivitee ääres. 1938. aastal sai Jõgeva linna õigused. Jõgeva-Tartu maantee ääres on 2003. aastal püstitatud **Külmasmaas** tähistamaks Eesti ametlikku külmarekordit $-43,5^{\circ}\text{C}$, mis mõõdeti Jõgeval 17. jaanuaril 1940. Kus on külm, seal on ka **Jõuluvana kodu ja postkontor**, kuhu oodatakse kirju aasta läbi. Jõuluvana kutsub kõiki külla iga aasta detsembrikuus, kui on avatud Jõulumaa koos põnevate töötubadega. Ka muul aja on võimalik jõuluvanaga kohtuda, seda siis juba etteteatamisel. Jõgeva linnast pärit luuletaja, prosaist ja tõlkija Betti Alver ning muusik Alo Mattiseni mälestuse jäädvustamiseks avati Betti Alveri muuseum. Seal eksponeritakse ka Jõgeva linna ajalugu. Kultuurikeskuse ees asub Hea Linna Vaimu kivi. Jõgeva linnas ringi jalutades võib leida veel mitmeid erineva pühendumuse ja tähindusega

tales about her unhappy love affair with an ordinary peasant boy. **Paduvere Farm Museum** offers a display based on the 18th century rural life. Outside the museum there are five figures, made of oak by the sculptor Grigori Azarenkov from St. Petersburg.. The museum has become a place of public cultural events. **Frost Town Jõgeva – Father Christmas' Home** The first settlement at Jõgeva was established by the so-called cobblestone road between the Piibe highway and Jõgeva railway station (1876). In 1938. Jõgeva became a town. The Frost Column was erected in 2003 to point out that in 17.01.1940 Estonia's official cold record $-43,5^{\circ}\text{C}$ was measured in Jõgeva. **Father Christmas** has settled down here and his post office is waiting for letters all the year round. To perpetuate the memory of the writer and translator Betti Alver and the musician Alo Mattisen a museum was opened where also the history of Jõgeva town is displayed.

Siimusti Pottery. Joosep Tiiman established the pottery in 1886. The mostly hand-made production is available in the pottery store. **Kassinurme Hills** is an ancient cult place with sacrificial stones. Nature trails offer the

mälestuskive. Jõgevalt 3 km Tartu poole jääb **Siimusti savitööstus**, mis asutati 1886. aastal Joosep Tiimani poolt. Ka tänapäeval toode-tavad savinööd, mida on võimalik kohapealt kaasa ostaa, valmivad suures osas käsitsitööna.

Võttes suuna Tartu poole, tuleb ületada Kalevi raudteeülesöidukoht, et jõuda **Kassinurme mägedesse**, mis oli muinaseestlaste linnuse- ja kultusepaik. Endisaegsel kujul on taastatud linnusefragment. Tänapäeval on koht kuju-nenud kultuuri-, ajaloo ja folklooriürituste korraldamise kohaks. Kassinurme on seotud ka meie eepose kangelasega, seal on Kalevi-poja säng, silmapesukauss, vann, lingukivi ning kaheksa lohuga kultusekivi. Rahvapäri-muse järgi kandis Kalevipoeg loomanahast pölles siia endale pikutamiseks sängi kokku. Kaareperes vanadest ehitistest on vaatamis-väärsed Apostliku Õigeusu kirik sibulkiivri ja telktorniga (1898), ministeeriumikoolihoone (1897), raudteejaam (1929) ning mälestus-tahvel Vabadussõjas langenutele.

Edasi sõites on näha mitmed kaunid piklikke leivapäts-e meenutavad loode-kagusuunalised suuroored ja nende vahel asuvad samasuu-nalised järved. **Vooremaa** 13 järvest 10 on Jõgevamaal. Tee pealt paistavad Pikkjärv ja Vooremaa suurim järv Saadjärv. *Rahvasuu liigub legend, et seal, kus praegu Saadjärv on, enne kuiv maa olnud ning keset järve kirik seis-nud. Ühel lämbel pühapäeval, kui teised kiri-kusse läinud, hakanud üks naine kiriku lähedal loogu võtma. Kui naisel parajasti saad valmis saanud, tulnud öhtu poolt suur sinine härg ja hakanud heinasaadu sarvedega laiali pilduma. Naine löönud härga heinahanguga, milles plahvatanud härg lõhki ja saanud järveks, mis matnud kiriku koos köige rahvaga. Nii saanudki Saadjärv endale nime.*

Piibe maantee äärde jääb **Voldi Rattaed**, kus on nähtav vana velodroom ja mälestuskivi, mis pühendatud 1896. aastal asutatud Saadjärve Jalgratta Sõitjate Seltsile – esimesele Eesti spordiseltsile. **Tabivere vallamuuseum** asub hobupostijaamaks ehitatud hoones. Huvipak-kuvat koduloolist materjali pärjab rõhuasetus Vabadussõja ajaloole. **Äksi Andrease kirikut** on mainitud esmakordelt 1443. Praegune

unique landscape that has induced many legends about Kalevipoeg. A fragment of the stronghold was recreated. At the present time the place is used to arrange cultural, historical and folkloric events. In **Kaarepere** some old buildings, such as Kaarepere Apostle Orthodox Church (1898), the former ministerial school (1897), the railway station (1929) and the memorial to the War of Independence (1936, restored in 1990), are the most interesting sights of the place.

Vooremaa, the region of drumlins, is one of the most unique landscape types in Estonia as well as in Europe. It was formed during the last Ice Age and is characterised by ridges of north-western direction and long narrow lakes between them. The ridges were said to be Kalevipoeg's furrows and the lakes - the drops of his sweat. 10 of the 13 Vooremaa lakes lie in Jõgeva county.

Voldi Bicycle Yard can be found by the memorial stone, erected on the side of the road to commemorate the first Estonian sports society, Society of Saadjärve Bicycle Riders, which was founded in 1896. The cycle track of that time is still there. **Tabivere Museum** is in the former stage building. The remarkable display of the museum is emphasised by the history of the War of Independence. **Äksi Church** was documented for the first time in 1443. The present stylish pseudo-Gothic building was completed in 1889. The pastor Otto Wilhelm Masing, the publisher of weeklies and calendars in the Estonian language, served the congregation

stiilne pseudogooti ehitis sai valmis 1889. aastal. 1815-1832 oli Äksis pastorkiks Otto Wilhelm Masing, kes eestlastele nädalalehti ja kalendreid välja andis. Tema tõlkis 1819. aastal Liivimaa talurahvaseaduse eesti keelde. Saadjärves olevat endine Äksi kirik. Seitse venna läksid korraga kiriku. Kirik vajunud maa alla, ainult järj jäi järelle. Praegune Äksi kirik pidanud ka alla vajuma, kuid seitsmes vend saanud ukselt tagasi hüpata. Natuke siiski olevat kirik vajunud.

Raigastvere vaatetorn asub järsumõlvalise Raigastvere voore lael, kust avaneb kaunis vaade järvedele. **Elistvere loomapark** on üks külastatavamaid vaatamisväärsusi Jõgevamaal. Looduslähedastes tingimustes saab vaadata kodumaised metsloomi ja linde. Eraldi hooone on pisinäriste vaatlemise jaoks. Elistvere mõis (1355) oli esimesi Vooremaal rajatud mõisatest. 28 erineva funktsiooniga hoonest on säilinud barokne ait, keldriga völvhoone ja abihoonete vundament. Loomapargist vaid 1,7 km kaugusel asub Eesti suurim kogu pere **mängumaa Vudila**, mis pakub mõnusat aja-veetmist nii suurtele kui väikestele.

Ehaveres asub Kalevipoja säng, millel on tooli kuju – Kalevipoeg olevat sellel istudes jahutanud jões jalgu. Just siin varastanud sorts talt magamise ajal mööga, mille sis Kääpa jökke visanud. **Luua mõisakompleks** oli omal ajal barokstiili kaunimaid näiteid Eestis. Pilku püüavad renoveeritud härrastemaja 18. sajandist, nn "piparkoogimaja" ja mõisapark tammealleedega. Praegu tegutseb mõisas Luua Metsanduskool, mille õppehoones asub **topiste muuseum**. Läheduses on erakordsest liigirikas **arboreetum**. Pikkjärve poole viivalt teelt juhatab viit **Prossa järve** ääres oleva **Kalevipoja lingukivi** juurde. Kivil on palju lohke, mida kutsutakse mütsijälgedeks. Legend jutustab, et vanasti elanud Kaarepere mõisas kuri mõisnik, kelle peale rahvas käinud Kalevipojale kaebamas. Otsinud siis Kalevipoeg paraja lingukivi, läinud mäe otsa ja visanud kivi Kaarepere mõisa suunas, mis aga kükunud Prossa äärde maha.

Palamuse, vanimaid kihelkonnakeskus Lõuna-Eestis (esmamaanitud 1234), on kuulsaks

from 1815 to 1832. He translated the 1819 Agrarian Reform Laws into Estonian. **Raigastvere Viewing Tower** is erected on a steep slope of the drumlin overlooking the splendid landscape of hills and lakes. **Elistvere Animal Park** was opened in the former manor park in 1997. The wild animals live in their natural habitat. Nature trails offer an opportunity to see different plant species. The estate of Elistvere is one of the oldest (1355) established in Vooremaa. All that remains of 28 buildings are a baroque barn, a vaulted cellar and the remains of some other outbuildings. The **Luua Arboretum**, remarkably rich in species, is formed in geographical principle. The **manorial ensemble of Luua** is one of the best specimens of the baroque style in Estonia. A renovated manor house, a "gingerbread house" with woodcarvings and a park, rich in species, catch eye. One of the many Kalevipoeg's slingstones lies on the shore of **Lake Prossa**. By a legend a wicked landlord lived in Kaarepere. The people complained to Kalevipoeg that the landlord was cruel to them. Kalevipoeg fetched a suitable boulder and threw it towards Kaarepere manor. The stone

kirjutanud Oskar Luts. Ajalooline keskasula paigutub kiriku ja kirikupargi ümber – kihelkonnakoolihuone (1873), kirik (1234), pastoraat, kirikumöisa sauna ja ait, veskihoone, apteek, Goldbergide villa, Rehe-Möldre ait. **Palamuse kiriku** maakivist kooriruum pärieneb 13. sajandist. Tähelepanu väärivad J. D. Neuhausen poolt 1696. aastal valmistasid puuskulptuurid. Kirik on suvel avatud iga päev. Kärkna kloostri mungad tulnud Amme jõge mööda üles ja leidnud praeguse Palamuse kohal kõrge kaldapealse suurte puudega. Emakaru oli mõmisened tihnikus. Kui nad leidsid kolm allikat, siis pidasid nad seda kohta tähenduslikus ja ehitasid kiriku. Kloostri mungad leidsid jõe kaldalt kõrgema koha, kus oli põlenud maa. Arvati, et sellest tuletati Palamuse nimi: Põlengu, Palangu, Palamuse....1873. aastal ehitatud **kihelkonnakoolimajas** asub praegu **muuseum**. Kooliruumid on taastatud endisel kujul. Miks mitte lasta viaa ennast ajaloorattal tagasi vanasse koolitundi, istuda vanas koolipingis, kirjutada sulle ja tindiga ning õppida nii nagu vanasti seda tehti. Palamuse pargi servas asuvad kaks omapärasid munkadega puuskulptuuri. Laululaval toimub suviti palju kultuuriüritusi ja etendusi.

Kuremaa poole suundudes paistab tee pealt Kuremaa järv. **Kuremaa klassitsistlik mõisahoone** ehitati 1837-43 von Oettingenide perekonna poolt, kelle omanduses oli mõis 1834. aastast kuni riigistamiseni. Mõisahoonne projekteeris Tartu arhitekt E. J. T. Strauss. Ehitise seintesse kulus 2 miljonit tellist, mis Kuremaa lähedal valmistati. Kuremaa oli aastakümneid tuntud pöllumajandusliku hariduse andmise kohana. Praegu kasutatakse lossiruumi konverentside korraldamiseks. Seal asub ka muuseumituba, mis tutvustab piirkonna ja Kuremaa Pöllumajanduskooli ajalugu. Liigirikas astmeline park laskub Kuremaa järve suunas, mis võlub puhkajaid hästikorrastatud supelranna ja puhkamisvõimalustega. Kuremaalt viib vahtraallee Laiuse poole. Teele jääb taastatud Kuremaa tuuleveski, mis ehitati aastatel 1860-1870. Tuuleveskis asub vaateplatvorm, müükse käsitiööd, saab näha veskimaketti ja on võimalus korraldada seminare. Ilus paekivist **Laiuse kirik**, mida esma-

did not reach the destination but landed at Prossa Lake. The circuit of the stone is 25.5m, the height 2.2m.

Palamuse, first mentioned 1234, is one of the oldest parishes in Estonia, famed by the books of the celebrated author Oskar Luts. **Palamuse Church** (1234) is one of the oldest churches in South Estonia during the early period of Christianity. The two staircases to the vaults, one in the northern wall of the sanctuary and the other in the western wall of the nave, refer to a shelter on the vaults. The church was frequently enlarged and rebuilt. In the 17th century the vaults of the nave were damaged. In 1929 concrete vaults and a vestibule were built. The pulpit and the altar (J. D. Neuhausen) date from 1696. The three 15th-century tombstones are displayed in the vestibule. Outside, on the eastern wall,

a painting, typical of the 14th century architecture, can be seen. In an old parish schoolhouse, which was built in 1873, a museum introduces the life in a parish school in the late 19th century as well as the life and works of the writer Oskar Luts and the history of Palamuse. In the park two wooden sculptures of monks can be seen.

The Oettingen family, who owned the estate of **Kuremaa** up to the early 20th century, built the classicistic manor house from 1837 to 1843. The manor house was designed by the architect E.J.Strauss from Tartu. Two million bricks, burnt near Kuremaa, were used for the building. The initial building consisted of three sections, joined by galleries. In 1935 a storey was added on the galleries. The manor house served as an agricultural school for de-

kordelt on mainitud 1319. aastal, on mitteid kordi uuesti üles ehitatud. Läänesinas paiknev müüritrepp viitab kaitsefunktsioonile. Altarikavandi autoriks on A. Starkopf, kuid teos jäi pärast sõjaaegsete olude töttu lõpetamata. Torn, mis II maailmasöjas hävis, taastati 1970. aastatel. Kiriku juures on klassitsistlikus stiilis pastoraadihoone. Laiuse teeninud kirikuõpetajatest on tuntuim Johan Köpp. Suur pärn kirikupargis on pärimuse järgi üks Karl XII istutatud kolmest pärnast. **Laiuse Õlemuuseumis** võib näha erinevates tehnikates (punumine, intarsia jt.) õlgehistöid. Laiuse voor on Vooremaa kõrgeim (144 m üle merepinna), selle laelt avaneb ilus vaade "Kalevipoja künnivaguule". Läheduses asuvat **Siniallikat** on nimetatud ka „Kalevipoja kaevuks“. Selle sügavust olevat endistel aegadel mööta püütud, kuid allikas osutunud pöhjatuks. Tema vett peeti tervistavaks, eriti silmadele. Allikalt saadi vanasti abi nii liigse vihma kui põua vastu. Põua ajal aitas kolme ühenimelise lesknais minek allikat puhas-tama pühapäevase jutluse ajal, kui aga vihma oli kallanud nädalate viisi, tuli samadel tingimustel allikas kinni katta. Jõgeva-Mustvee maantee ääres körguvad vanad **Laiuse ordulinnuse** müürid. Linnuse ehitamist idapiiride kaitseks alustati Liivi ordu poolt 14. sajandi lõpul. Hiliskeskajal sai see Eesti alal esimene tulirelvadele kohandatud kaitseehitis oma löpliku kuju. 15. sajandi keskpaiku ehitati loode- ja kagunurkadesse suurtükitornid ning kirdenurka haakpüssidele möeldud torn. Linnus purustati 1559. aastal, kuid korrasati nii, et seda sai kasutada Rootsiga palgasõdurite majutuspaigana. Rootsiga aja lõpul ehitati puidust paraadelamu, kus 1700-1701 asus Karl XII oma saatjaskonnaga. Tema väed olid paigutatud ümberkaudsetesse küladesse. Pärast Põhjasõda jäi linnus varemetsesse. Tänapäeval korraldatakse seal talvel ajaloolist lumelahingut ja suviti rahvalikke üritusi. **Laiuse lossivaremeis** olevat suur varandus varjul. Ühele mehele pakutud 3 ööd järest keldri võtmeid ja kästud tal loss keldrist saadud varaga uuesti üles ehitada. Mees kõhelnud ja kolmandal korral olnud võtmed kadunud. Teatakse, et Laiuse lossi alt viib maa-alune käik Laiuse kiriku altari alla.

cades. Now it is used to arrange conferences. Many outbuildings have been preserved. The splendid terraced park descends towards Kuremaa Lake. The burial ground and chapel of the Oettingen family, designed by W.v. Engelhardt, are located by the Kuremaa-Laiuse road in the forest. **Laiuse Church** was first documented in 1319. The building was destroyed during the Livonian, Polish-Swedish and Great Northern wars but always built up again. The present church is a nice limestone building. A staircase in the western wall refers to defence functions. In 1766 v. Schwartz's burial chapel was built and later converted into a vestry. The tower, destroyed in WW II, was recreated in the 1970s. The big lime-tree in the church park is said to be one of the three lime-trees planted by Karl XII in 1701. In **Laiuse Straw Museum** different techniques of straw work (intarsia, plaiting etc.) are practised and displayed.

Laiuse Hill is the highest drumlin of Vooremaa. On the top of the hill there is the **Blue Spring** or "Kalevipoeg's Well". Long ago people tried to measure the depth of the spring and it was said to be bottomless. The spring was used for rituals concerning weather changes; it was said to cause rain and drought. In the case of long rainfalls the spring had to be covered just as in drought periods it was cleaned of moss. The water of the spring was believed to have healing qualities, especially for eyes. The ruins of **Laiuse Order Castle** are located by the side of the Jõgeva-Laiuse Highway. The fortress was started at the end of the 14th c by the Livonian Order to protect the eastern frontier. In the late Middle Ages Laiuse castle, the first fortification in Estonia for defence with fire-arms, was completed. In the middle of the 15th c the massive northern tower was completed. A moat and a drawbridge protected the courtyard. The castle was damaged in 1559 and repaired afterwards to accommodate the Swedish free-lance soldiers. At the end of the Swedish rule a showy wooden house was built, the residence of Karl XII and his escort in the winter of 1700-1701. His army was accommodated in the surrounding villages.

Peipsi piirkond

(Kasepää vald, Mustvee linn, Pala vald, Saare vald, Torma vald)

Reastvere linnamäel (üks Kalevipoja sängidest) on valli seest kaevamisel leitud tammetonne, mis kunagisest puust kaitseehitisest sinna jäänud. Reastvere sängil olla Kalevipoeg lounat maganud ja Luiskasool ühel lesknaisel heina niita aidanud.

Torma **Maarja kirikut** on esmakordelt mainitud 1319. aastal. Praegune massiivse barokktorniga saalkirik ehitati 1755-1766 ning renoveeriti sajand hiljem. Sisustuses on neogooti altar ja altarimaal. Rahva jutu järele olla kiriku all suur käik. See algavat õpetaja maja aidast kahe papli vahelt ja minevat kuni altarini, kuhu üks aare muistse söja ajal olla maetud. Õpetaja poeg olla tähendatud kohal kaevanud ja leidnud suure võtme, kuid siis keelanud õpetaja edasi kaevamise, kartes et asi laiali läheb. Tormaga on seotud olnud Carl Robert Jakobson, kes elas siin aastatel 1844-62. Tema isa Adam Jakobson asutas Tormas 1848. aastal ühe esimestest pasunakoorigest Eestis. Jõgeva-Mustvee maantee

Peipsi District

(Kasepää Municipality, Mustvee Town, Pala Municipality, Saare Municipality, Torma Municipality)

On **Reastvere Kalevipoeg's Bed** some oak blocks, the remains of a wooden fortification, were found during an excavation. By folklore Kalevipoeg had a nap on this hill and afterwards helped a widow with haymaking. The present **Torma Church**, a massive building with a baroque tower, was built from 1755 to 1766 and renovated 100 years later. The interior contains a neo-Gothic altar and an altarpiece by Zhiltsov (1868). The calyx-shaped rococo pulpit is unique. **Könnu Memorial**,

ääres on **Kõnnu** lahinguvälja **mälestusmärk**, mis tähistab 1918. aasta detsembris kohalike kaitseütlaste lahingut punavägede vastu. Mälestusmärk avati 1930. aastal ja taastati 1988. aastal. Natuke maad edasi asub **Võtikvere** küla, kus iga aasta korraldatakse raamatupäeva, mille raames esinevad ka tundit Eesti kirjandustegelased. Raamatulaadalt saab uusi raamatuid kaasa osta. Võtikveres asub **Jürissaare talumuuseum**, mis annab ülevaate ühe talu eluolust.

Jõgeva-Mustvee maanteed pidi edasi sõites viib tee juba pärüs Peipsi järve äärde. **Mustvee** (esmamainimine 1493) asub kahel pool Peipsisse suubuvat Mustvee jõge. Mustveed ilmestavad viis erinevat kirikut: Nikolai õigeusu (1864), ainuusuliste Püha Kolmainuse (1877), luteri (1880), vanausuliste (1930) ja Betaania koguduse (2007). Mustvee **vanausulistemmuuseum** tutvustab piirkonna ajalugu ja kultuuri. Kultuurimaja pargis asub punakat värviga raudkivi alamsaksakeelse tekstiga. Arvatakse, et see kivi tähistas piiri Möögavendade Ordu ja Tartu piiskopi maade vahel pärast mandri-eestlaste alistamist saksa ristisõdijate poolt 1224. aastal. Kivi leiti Mustvee jõest parempoolse kaldal lähedalt ja tömmati kaldale 1910. aastal. Rahvajuttude järgi pidi selle all varandus olema.

Just Mustvee lähedale tahtnud Kalevipoeg linna ehitama hakata, toonud selle jaoks läbi Peipsi Pihkvast laudu ja kive, kuid Vanapagan tahtnud tema plaani nurjata ning hakanud võitlema. Kalevipoeg virutanud ühe lauaga teise järel, lauad aga läinud katki. Siil põosast hõiganud "Serviti, ikka serviti!", mis asja eest olnud, sest kui Vanapagan viimase terve lauaga paar korda serviti üle turja oli

erected to commemorate the members of the local Defence League who fought against the Red Army in 1918, was opened in 1930 and reopened in 1988.

Mustvee, as a place name, appeared for the first time in records in 1493. The town is situated on both sides of the Mustvee River that flows into **Lake Peipus**. Lake Peipus, the main attraction of Mustvee, is the fourth-biggest lake in Europe. The opalescent sheet of water reaches the horizon. The lake is rich in fish. Even on cold winter days ice fishermen, thousands of black spots against the white background of the lake, are trying their luck. Mustvee is remarkable for its five churches: St Nicholas' Orthodox (1864), the Sole Faith Congregation of Mercy and Holy Trinity (1877), Lutheran Evangelic (1880), Old Believers (1930) and Bethany (2007). Mustvee **Old Believers Museum** introduces local history and culture. The bolder with the text in Low German in the park on the left side of the Mustvee River is considered to have marked the frontier between the Order of the Brethren of the Sword and the Bishopric of Tartu. The stone was found in the Mustvee River in 1910 and replaced to its present site. By folklore it hides a treasure.

saanud, pistnud pagema. Umbes 30 km pikuselt uhub Jõgevamaa randa Euroopa suuruselt neljas järv **Peipsi**. Peipsi järv meeletab harrastuskalamehi igal aastaajal nii Eestist kui ka kaugemalt. 7 km pikkune ainulaadne **tänavküla** Peipsi rannal hõlmab Raja, Kükita, Tiheda ja Kasepää külad. Esimesed vene vanausulised ilmusid Peipsi rannikule 17. sajandi lõpus, teine suurem laine 18. sajandi lõpus Vitebski ümbrusest, Novgorodi ja Tveri kubermangust. **Raja vanausuliste palvela** ehitamiseks said Raja küla vanausulised loa alles 1879. aastal. Pühakoda hävis II maailmasõja ajal, alles on vaid kellatorn. Raja külas asutas Gavril Frolov 19. sajandi lõpus oma kuulsa ikoonikirjutajate koolkonna. Frolovi õpilasena alustas kunstnikuteed maailmakuulus Pimen Sofronov (1898-1973). Kasepää on huvilistel võimalus külastada **Peipsi järve elu tuba**.

Ranna ohvritamm, kuulsaim puu Jõgevamaal, mida kutsutakse ka tuhandeaastaseks ja rootsiaegseks tammeks, on vast enim rahvajuttudes ja kirjanduses kajastamist leidnud tammepuu. Vene keisrinna Katariina olevat kord sõitnud seal mööda. Tema töllal olevat olnud tammepuust rattad ja teljad. Ranna möisa juures murdunud töllal telg. Telg löödud maasse ja sellest kasvanudki tamm. **Kodavere Mihkli** kiriku (kirjalikud teated 1342) praegune hoone on neljas. Ühelööviline varaklassitsistlik kivikirik valmis 1777. aastal. Kirikus on W. Saueri orel (1902). **Rahvajuttude** järgi olevat Kodavere kiriku vanem nimi olnud Mihkli kirik. Sinna olnud Mihkel sisse müüritud, muidu pole kirik seisma jäanud. Mis päeval ehitatud, see öösel lagunenud. **Pala** mägilgratta-, suusa- ning looduseõpperajad pakuvad aktiivse puhkamise võimalust igale huvilisele nii suvel kui talvel. Pala ja Saare vahel asub Haavakivi küla, kus luuletaja ja tõlkija Anna Haava sünnikohta tähistab mälestuskivi. **Sõõru metsad** on hinnatud marja- ning seenerikkuse poolest. **Kaiu-Jõemõisa** järvestiku piirkonnas on mitmeid puhke- ja supluskohti. Kaiu järve ääres on looduskaunis Tammeluht. **Rahvajuttude** järgi olevat Kaiu järve põhjas peidus kulla- ja hõbedakirst.

Tartu-Jõhvi maanteelt **Kääpa** külla pöörates jõuab **Kalevipoja Koja teemaparki**. Kääpa jões

In the 17th century the Russian Old Believers, persecuted in Russia for their confession of faith, settled down on the western coast of Peipus. The unique **street-village**, many kilometres long, contains Raja, Kükita, Tiheda and Kasepää villages. The Old Believers of **Raja village** were permitted to build their own **sanctuary** not earlier than in 1879. The church was destroyed in WW II, later the campanile was recreated. In Raja village the icon writer Gavril Frolov founded his famous school of icon writing. The world-famous artist Pimen Sofronov (1898-1973) was one of his disciples. On the side of the Kodavere-Mustvee road, in **Ranna**, grows the **Thousands Year Oak**. Many legends are related to it. At the beginning of the 20th century the tree was burnt, only one big branch has survived (girth 486cm, height 16m), it is considered to be 400 years old. **Kodavere Church** dates from 1342. The present St. Michael's Church is the fourth church on the site. This stone building was completed in 1777. On the western façade there is a triangular pediment and a cylinder-shaped tower with an onion-shaped spire.

In Pala nature trails can be explored. The Jõemöisa-Kaiu Lake chain has become popular with holidaymakers for the beauty of surrounding landscape and a recreation centre. East of the lakes the big Sõoru forests attract people in autumn to mushroom and pick berries.

By a legend in Kääpa, a short distance from the bridge on the Kääpa river, Kalevipoeg was killed by his own sword, just as the curse had foretold. In olden days people wanted to pull the sword out of the river. Six and even eight pairs of oxen were pulling with all their might but sorcery kept the sword on the bottom of the river. Sometimes it showed itself on the surface as if fooling the people. Then it fell back into the water again. And there we can see it at the present times. The museum of Kalevipoeg in Saare introduces the national epic "Kalevipoeg" by F. R. Kreutzwald and the legends and places of Kalevipoeg as well as local history.

Krati seiklusparkis saab end proovile panna maa ja taeva vahel. Tartu-Jõhvi maanteelt Palamusele poole suundudes jäääb tee äärde Saare mõisa puhkeala, mis moodustub endisest mõisasüdamest, pargist ja Saare järvest. Mõisa on mainitud juba 1512. aastal. Siin on peatunud Katariina II, Paul I, Aleksander I ja Nikolai I. Stiilsest hooneetansamblist on säilinud vaid kõrvalhooneid. Saare Saialille Keskkuse ürdiaias on mitmekesine maitse- ja ravimtaimedede kollektsoon. Mõisasüdamest viib pärnaallee Saare järve ääres asuvasse von Mannteuffelite perekonna matmispaika. Saare järv on erakordselt kaunis metsajärv keset vaheldusrikast maastikku. Järvega on seotud legend mõisapreili ja talupoisi önnitust armastusest, mis lõppes mõisapreili vabasurmaga järve voogudes. Voore puhkeala, mis areneb endise Roela mõisa aladele, on kiiresti arenev puhkepiirkond kauni ökopaisjärvega.

MAJUTUS / ACCOMMODATION

Majutuskohtade hinnaklassid on järgmised:

A	... – 15 EUR	(... – 235 EEK)
B	16 – 40 EUR	(250 – 626 EEK)
C	41 – 65 EUR	(642 – 1017 EEK)
D	66 – 90 EUR	(1033 – 1408 EEK)

E	91 – 130 EUR	(1424 – 2034 EEK)
F	131 – 195 EUR	(2050 – 3051 EEK)
G	196 – ... EUR	(3067 – ... EEK)

- ⌚ tubade arv / number of rooms
- 🛏 kohtade arv / number of beds
- _WIFI WiFi
- 🏢 seminariruum / seminar room
- 🧖 sauna / sauna
- 🍽 toitlustus / catering
- 🍲 toidu valmistamise võimalus / possibility to prepare food

- 🐶 lemmikloomad lubatud / pets allowed
- ⛺ telkmine / tenting
- 🏕 kämping / camping houses
- 🚐 autokaravanide kohad / caravan parking
- 🏊 ujumiskoht / swimming/pool
- 🚲 rattalaenutus / bike rental
- ⛵ paadilaenutus / boat rental

Põltsamaa piirkond/district:

Aidu Külastemaja / Aidu Guesthouse

Aidu küla/village,
48202 Pajusi vald/municipality
Tel/Ph. +372 521 9272

aidukulalistemaja.onepagefree.com
aidukulalistemaja@gmail.com
tiina.venno@gmail.com

A, B – voodikoha hind/price of a bed
🛏 8 ⌂ 4
↑↑⌚ (hommikusöök/breakfast)

Heleni Maja / Helen's House

Pajusi mnt.12, 48106 Põltsamaa
Tel/Ph. +372 776 2720

www.helenimaja.ee · info@helenimaja.ee

B, C – toa hind
⌚ 32 ⌂ 15
↑↑⌚ (hommikusöök/breakfast)

Jahimaja Trofee / Hunting House Trofee

Tammemäe, Puurmani vald/municipality
Tel/Ph. +372 776 3500, +372 5373 1765
www.trofee.ee · trofee@trofee.ee
Avatud ettetellimisel / Open on request

C, D
⌚ 50 ⌂ 25
↑↑⌚ (hommikusöök/breakfast)

Kursi Jahiloss / Kursi Hunting Castle

Kursi, 49001 Puurmani vald/municipality
Tel/Ph. +372 5647 3995

www.kursijahiloss.ee · info@kursijahiloss.ee

Külastemaja Alevivanema Carl Schmidt'i maja / Guesthouse Carl Schmidt's House

Kesk tn 4, Põltsamaa 48105
Tel/Ph. + 372 509 1937, + 372 5346 8303
www.csmaja.eu · csmaja@csmaja.eu

Külastemaja Rivaal / Rivaal Guesthouse

Veski tn.1, 48106 Põltsamaa
Tel/Ph. + 372 776 2620, + 372 512 2626
www.rivaal.ee · rivaal@rivaal.ee

Vahe Külastemaja / Vahe Guesthouse

Vahe 1, 48103 Põltsamaa
Tel/Ph. + 372 501 7815
www.vahemajutus.ee · bron@vahemajutus.ee

(hommikusöök/breakfast)

Vooremaa piirkond/district:

Hostel Virtus / Hostel Virtus

Aia 40, 48304 Jõgeva
Tel/Ph. + 372 772 1922, + 372 5346 1327
www.jogevaspot.ee · info@jogevaspot.ee

Järveääre Talu Puhkemaja

Järveääre Farm Holiday House
Valgma küla/village,
49123 Tabivere vald/municipality
Tel/Ph. + 372 773 6610,
+ 372 502 9043, + 372 514 4743
maie.bruus@mail.ee

Karu Puhkemaja / Karu Holiday House

Karu talu, Laiusevälja küla/village,
Jõgeva vald/municipality
Tel/Ph. + 372 518 5411
www.karupuhkemaja.ee
info@karupuhkemaja.ee

Kuremaa ujula Külastemaja

Kuremaa swimming pool Guesthouse
Kuremaa, 48445 Jõgeva vald/municipality
Tel/Ph. + 372 773 2247, + 372 534 7006

www.kuremaaujula.ee · ujula@kuremaaujula.ee

Madise Maja / Madise House

Staadioni 24, Jõgeva
Tel/Ph. + 372 501 9770
www.madis.ee · info@madis.ee

Mokko Turismitalu/Mokko Tourism Farm

Änkküla, 49202 Palamuse vald/municipality
Tel/Ph. + 372 776 3710, + 372 505 2573
www.mokko.ee · mokko@mokko.ee

Puhkemaja „Route House“

Holiday House „Route House“
Tallinna mnt.15, 48305 Jõgeva
www.routehouse39.ee
info@routehouse39.ee
Tel/Ph. + 372 510 4191

Udu Talu – Puhkeküla ja laager

Udu Farm – Holiday village and camp
Änkküla, 49225 Palamuse vald/municipality
Tel/Ph. + 372 5563 6434, + 372 5563 6433
www.udutalu.ee · udutalu@udutalu.ee

A, E, F, G

69, 17

Voore külastemaja / Voore Guesthouse

Voore, 49302 Saare vald/municipality
Tel/Ph. + 372 773 0336, + 372 512 6037
www.voorekylalistemaja.ee
info@voorekylalistemaja.ee

Peipsi piirkond:

Aarde Villa Külastemaja

Aarde Villa Guesthouse
Sääritsa küla, 49420 Pala vald/municipality
Tel/Ph. + 372 776 4290, + 372 518 3617
www.aardevilla.ee · aardevilla@aardevilla.ee

Arvi Puhkus / Arvi's Holiday

Sääritsa küla/village,
49420 Pala vald/municipality
Tel/Ph. + 372 515 4417
arvipuhkus@hotmail.ee

Hansu Turismitalu / Hansu Tourism Farm

Kodavere, 49407 Pala vald/municipality
Tel/Ph. + 372 5559 9850, + 372 745 2518
www.hansu.ee · hansu@hansu.ee

(kodumajutuses, avatud aastaringelt)
Kämpingumajas 5/2 (puhkeküla-laager avatud 01.05.-30.09.)

Hostel Jussin Maja / Hostel Jussin Maja

Kalda 73, Raja küla/village,
49509 Kasepää vald/municipality
Tel/Ph. + 372 518 6373, + 372 521 5338
www.jussinmaja.com
jussinmaja@mail.ee · jussinmaja@wippies.fi

Mustvee Külastemaja / Mustvee Guesthouse
Tartu 58, 49603 Mustvee
Tel/Ph. + 372 522 7965, + 372 772 6276,
+ 372 513 4713
www.kylalistemaja.ee · info@kylalistemaja.ee

Piirjoa Puhkekeskus / Piirjoa Holiday Center

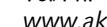
Sääritsa küla, Pala vald
Tel/Ph. + 372 501 8990
www.peipsi.com · info@peipsi.com

130, 29

Äksi Motell / Äksi motel

Voldi küla, Äksi, 49124 Tabivere vald
Tel/Ph. + 372 776 4988, + 372 515 8191
www.aksimotell.ee · aksi@aksimotell.ee

TOITLUSTUS / EATING OUT

⌚ kohtade arv / number of places

@ WIFI

Põltsamaa piirkond/district:

Adavere bistro / Adavere bistro

48001 Adavere
Tel/Ph. + 372 776 6759, + 372 5340 0731
bistroo@agro.ee

⌚ 45

Puhu-Risti Söögimaja

Puhu-Risti Dining house
Jõgeva mnt 27, Põltsamaa
Tel/Ph. + 372 775 2361, + 372 5345 7464
puhuristisoogimaja@hot.ee

⌚ 50

Alevivanema Carl-Schmidt
maja kohvik-restoran
Carl Schmidt's house cafe-restaurant
Kesk 4, 48105 Põltsamaa,

Tel/Ph. + 372 776 9937,
+ 372 5346 8303, + 372 509 1937
csmaja@csmaja.eu · www.csmaja.eu

⌚ 100 @

Baar „Kodu“ / Bar „Kodu“

Ülejõe 40, 49014 Puurmani
Tel/Ph. + 372 506 3443, + 372 506 1865
aarekaarsoo@gmail.com

⌚ 30

Hullava Naise Pubi / Frolic Woman Pub

Kesk 4a, 48105 Põltsamaa
Tel/Ph. + 372 775 2459, + 372 5346 8303
csmaja@csmaja.eu · www.csmaja.eu/pub

⌚ 50 @

Kalatalu Härjanurmes / Härjanurme Fish Farm
Jõune, Puurmani vald/municipality

Tel/Ph. + 372 776 4222, + 372 525 3968,
+ 372 5342 8387
suvekohvik@kalatalu.ee · www.kalatalu.eu
Avatud maist oktoobrini /
Open from May to October

⌚ 100 @

Kati Kohvik / Cafe Kati

Jõe 1, 48105 Põltsamaa
Tel/Ph. + 372 524 1054, + 372 776 2830
katikohvik@hotmail.ee

⌚ 40 @

Kohvik Rivaal / Cafe Rivaal

Veski 1, 48106 Põltsamaa
Tel/Ph. + 372 776 2620, + 372 512 2626
rivaal@rivaal.ee · www.rivaal.ee

⌚ 50 + 40 @

Konvendisaal / The hall „konvendisaal“

Lossi 1, 48103 Põltsamaa

Vooremaa piirkond/district:

Baar Virtus / Bar Virtus

Aia 40, 48304 Jõgeva
Tel/Ph. + 372 772 3977, + 372 5348 6330

⌚ 50 @

„Amanda“ Kiirtoit / Fast Food „Amanda“

Suur 20, 48306 Jõgeva
Tel + 372 5621 6939
amuteenused@gmail.com

⌚ 6

Kohvik Karoliina / Cafe Karoliina

Elistvere, 49103 Tabivere vald/municipality
Tel/Ph. + 372 501 0009
www.elistvere.ee · elistvere@kodu.ee
Avatud suvehooajal / Open at summertime

⌚ 30

Kohvik Panther / Cafe Panther

Aia 1, 48396 Jõgeva
Tel/Ph. + 372 508 9205, + 372 776 0305
toomaskokk@hotmail.ee

⌚ 30

Tel/Ph. + 372 775 1390

turism@poltsamaa.ee

Avatud ettetellimisel / Open on request

⌚ 80

Restoran Adavere Tuulik

Restaurant Adavere Windmill

Adavere, 48 001 Kalme küla/village
Tel/Ph. + 372 776 9311, + 372 517 7641,
+ 372 5635 2304
adaveretuulik@gmail.com
www.adaveretuulik.com

⌚ 100 @

Põltsamaa Veinikelder

Põltsamaa Wine Cellar

Lossi 1, 48103 Põltsamaa
Tel/Ph. + 372 776 6199
veinikelder@poltsamaafelix.ee · www.felix.ee
Avatud suvehooajal / Open at summertime

⌚ 50 @

Kohvik Teele / Cafe Teele

Lutsu 16, 49226 Palamuse
Tel/Ph. + 372 776 0564, + 372 521 3255
tootsteele@hotmail.com · www.tootsteele.eu
Avatud ettetellimisel / Open on request

⌚ 90 + 30

Kuremaa külalistemaja kohvik

Kuremaa guesthouse cafe
Kuremaa, 48403 Jõgeva vald/municipality
Tel/Ph. + 372 772 1250
ujula@kuremaaujula.ee · www.kuremaaujula.ee

⌚ 70 @

Kuremaa rannahoone kohvik

Kuremaa beach house cafe
Kuremaa, 48403 Jõgeva vald/municipality
Tel/Ph. + 372 508 9205
toomaskokk@hotmail.ee
Avatud suvehooajal / Open at summertime

⌚ 40 @

Kuremaa ujula kohvik

Kuremaa swimming pool cafe
Kuremaa, 48403 Jõgeva vald/municipality
Tel/Ph. + 372 772 1250

ujula@kuremaaujula.ee · www.kuremaaujula.ee
Avatud talvehooajal / Open at wintertime
@ 30 @

Kurista Söögitare / Kurista Diner
Kurista, 48413 Jõgeva vald/municipality
Tel/Ph. + 372 5566 1058
teeharu@hot.ee
@ 50

Motell Äksi kohvik-baar / Motel Äksi cafe-bar
Äksi, 49124 Tabivere vald/municipality
Tel/Ph. + 372 776 4988, + 372 515 8191
www.aksimotell.ee · aksi@aksimotell.ee
Avatud suvehooajal / Open at summertime
@ 40 @

Pappa Pizza & Cafe / Pappa Pizza & Cafe
Suur 6, 48306 Jõgeva
Tel/Ph. + 372 5822 8833
info@eret.ee · www.pappapizza.ee
@ 14 @

Poolclub LionTony baar
Poolclub LionTony bar
Aia 3a, 48306 Jõgeva
Tel/Ph. + 372 5343 0496
liontony@hot.ee
@ 70

Peipsi piirkond/district:

Baar Piraat Toomas / Bar Pirate Toomas
Tartu 1, 49604 Mustvee
Tel/Ph. + 372 5622 4910
@ 100

Kauplus-baar Kuldkala I / Store-bar Kuldkala I
Nõmme küla/village,
Kasepää vald/municipality
Tel/Ph. + 372 516 5540, + 372 776 4474
peipsikala@hot.ee
www.peipsikala.infopluss.ee
@ 16

Kauplus-baar Kuldkala II
Store-bar Kuldkala II
Raja küla/village, Kasepää vald/municipality

Restoran Kosmos /Restaurant Kosmos
Suur tn.14, Jõgeva
Tel/Ph. + 372 776 8080, + 372 55600170
www.jmy.ee · jmy@jmy.ee
@ 80 + 35 + 16 @

Toidubaar „Lible juures“
Snack bar „Lible juures“
49226 Palamuse
Tel/Ph. + 372 776 0604, + 372 517 8875
Avatud suvehooajal / Open at summertime
@ 30

Voore Külalistemaja pubi ja suur saal
Voore Guesthouse pub
Voore, 49302 Saare vald/municipality
Tel/Ph. + 372 773 0336, + 372 512 6037
info@voorekylalistemaja.ee
www.voorekylalistemaja.ee
@ 160 @

Vudila mängumaa Vuti bistroo / Vuti bistro
Kaavere küla, Tabivere vald/municipality
Tel/Ph. + 372 5822 4224
info@vudila.ee · www.vudila.ee
Avatud suvehooajal / Open at summertime
@ 100 @

Tel/Ph. + 372 516 5540, + 372 776 5440
peipsikala@hot.ee
www.peipsikala.infopluss.ee
@ 24

Lühikeste Meeste Körts / Short Men Tavern
Kadrina küla/village, Pala vald/municipality
Tel/Ph. + 372 514 8858
www.pootsman.ee · taavi@poostsman.ee
@ 90 @

Restoran-baar Ankur / Restaurant-bar Ankur
Tartu tn.5, 49604 Mustvee
Tel/Ph. + 372 523 2069, + 372 776 2707
www.ankur-restoran.ee · riinapajula@hot.ee
@ 100 @

KUHU MINNA, MIDA TEHA WHERE TO GO, WHAT TO DO

aastatel 1766-1767 esimene eestikeelne ajakirjandusväljaanne - "Lühhike öppetus". Et linnas tegutseb tänapäeval trükikoda ja ilmub oma ajaleht, on Põltsamaal viljeldud ajakirjandust üle 240 aasta. Selle aja jooksul on siin ilmunud üle kümne ajalehenimetuse.

Muuseumid ja galeriid /
Museums and galleries
Põltsamaa piirkond/district:

Eesti Pressimuuseum
Estonian Press Museum
Lossi 1, 48103 Põltsamaa
Tel/Ph. + 372 5648 0215
info@pressimuuseum.ee
www.pressimuuseum.ee
Avatud: 15.05-15.09 E-P 10-18 & 16.09-14.05 E-L 10-16 / Open: 15.05-15.09 Mon-Sun 10-18 & 16.09-14.05 Mon-Sat 10-16

Eesti Pressimuuseum paikneb Põltsamaa lossis ja tutvustab Eesti ajakirjanduse ja media ajalugu. Muuseumi asukoha valikul sai määравaks asjaolu, et just Põltsamaal ilmus

The Estonian Press Museum is situated in Põltsamaa Castle and gives a general overview of the history of press and media in Estonia. This location was chosen due to the fact that the very first printed gazette in Estonia called "Lühhike öppetus" ("Short Advices") was published here 1766-1767. The printing office has been in business ever since and the tradition of journalism has stayed here for more than 240 years. By that time, over ten different newspapers have been published.

Kursi Kihelkonnamuuseum
Kursi Pastorate Museum
Kursi, 49007 Puurmani vald/municipality
Tel/Ph. + 372 776 3684, + 372 5649 5407
sulev.sova@mail.ee
Külastamine kokkuleppel /
Pre-booking required

Kursis on Eestis ainsana säilinud kirikumõisa hoonete ring-pastoraat koos kõrvalhoonega, mis on jätkuvalt koguduse käsituses. Pastoraat, ehitatud 1817. aastal, on säilinud

esialgsel kujul. Haruldaste mantelkorstnate ja topeltpalkseintega hoones asub kihelkonnamuuuseum. Kursi kirikumõis on terviklik museaalne kogum, ehedana säilinud näide omaegsest kihelkonnakeskusest.

Kursi is the only place in Estonia where a full complex of buildings – a pastorate and all its sidebuildings have been preserved intact. Pastorate, built in 1817, is extant. The buildings are still at the disposal of the congregation. In the building where one can see some chimneys of a rare type and which has double log walls, there is the parish museum.

Lembit Paali Vanavara kogu

Lembit Paal's Ethnographic Collection

Paalakalda talu/farm, Pajusi vald/municipality

Tel/Ph. + 372 505 2041

lembit@pajusi.ee

Külastamine kokkuleppel /

Pre-booking required

Eesti taludes kasutusel olnud tööriistad, soiduvahendid, mööbel, dokumentid.

In the museum you can see a display of tools, furniture, documents, etc. used in typical Estonian farms.

Põltsamaa Muuseum

Põltsamaa Museum

Lossi 1, 48103 Põltsamaa

Tel/Ph. + 372 775 1390, + 372 529 3307

muuseum@poltsamaa.ee

www.muuseum.poltsamaaturism.ee

Avatud: 15.05-15.09 E-P 10-18; 16.09-

15.04 E-L 10-16 / Open: 15.05-15.09 Mon-Sun 10-18; 16.09-15.04 Mon-Sat 10-16

Põltsamaa muuseum asub iidse ordulinnuse müüride vahel. Tutvustatakse Põltsamaa linnuse, linna ja kihelkonna kuulsusrikast minevikku: siin oli Liivi sõja ajal Liivimaa kuninga residents ning 18. sajandil hurmav rokokooloss, õitsev kultuuri- ja tööstuskeskus. Muuseumi uhkuseks on 14. sajandist pärit kiriku nurgakonsool ja haruldased Põltsamaa portselani näidised. Siin saab mängida vanal harmooniumil ja kududa kaltsuvaipa.

Põltsamaa Museum is located inside the walls of an ancient castle of order. We introduce the glorious past of Põltsamaa castle, town and parish: at the time of the Livonian War the king of Livonia resided here and in the 18th century there was a fascinating rococo castle, a flourishing cultural and industrial centre. The pride of the museum is a 14th century console of a church and rare specimens of the local porcelain. It is possible to play the old parlour organ or weave a carpet

Põltsamaa Toidumuuseum

Põltsamaa Food Museum

Lossi tn 1, 48103 Põltsamaa

Tel/Ph. + 372 776 6199

veinikelder@poltsamaafelix.ee · www.felix.ee
Avatud: 01.04-31.10 E-P 10-19, talvel suletud / Open: 01.04-31.10 Mon-Sun 10-19, closed during winter season

Toidumuuseumis, mis asub Põltsamaa Veinikeldris, saab ülevaate toidutootmise ajaloost Põltsamaal, alates ETK Põltsamaa Tehaste algusjärgust 1920ndatel, mil toodeti kohvi, kartulitärklist ja veini, nõukogude aeg-sest perioodist, mil värvikamateks toodeteks olid kosmonautidele suunatud tuubitooted, kuni tänapäevani.

In the Food Museum, located in the wine cellar, you can get an overview of the history of food production in Põltsamaa since ETK Põltsamaa Factory's early days from the

1920s, when coffee, potato starch, and wine were produced, the Soviet era period, when unique tube products were produced for cosmonauts, up to the present day.

Vooremaa piirkond/district:

Alo Mattiiseni klaveriklass

Alo Mattiisen's pianoclass

Suur 12, Jõgeva

Tel/Ph. + 372 772 1338, + 372 5341 2776

info@muusikakool.edu.ee

Külastamine kokkuleppel /

Pre-booking required

Kesklinnas asuvale Jõgeva Muusikakooli hoonele, kus õppis Alo Mattiisen, paigaldati Alo 45. sünniaastapäeval mälestustahvel. Viis aastat hiljem valmis muusikakoolis helilooja juubeli tähistamiseks ka Alo klaveriklass, kus paikneb täielikult restaureeritud Alo Mattiisenile kuulunud kabinetklaver ja väljapanek helilooja isiklikest asjadest. Klassis on võimalik korraldada väiksemaid kontsertere, koolitusi, konverentse ning muusikatunde.

Alo Mattiisen's pianoclass is located on Jõgeva Music School, where this famous Estonian composer once studied. You can see there a piano that belonged to Alo and a collection of his personal items. It is also possible to hold small concerts, seminars and music lessons in the class.

Betti Alveri Muuseum / Betti Alver Museum

Jaama 3b, 48305 Jõgeva

Tel/Ph. + 372 668 1098, + 372 5191 8002

toomas@bettimuuseum.eu

www.bettimuuseum.eu

Avatud: T-L 10-17, P-E suletud /

Open Tue-Sat 10-17, Sun-Mon closed

Külastajad näevad perekonnatuba, poetessi "loomingutuba" ja raudteejaama ooteruumi stiilis vastuvõturuumi.

Next to Jõgeva railway station we can see a simple one-storey house, known as the poetess Betti Alver's birthplace. The museum, which was established in the house, displays Betti Alver's biography and works, perpetuates the memory of Alo Mattiisen and introduces the historical and cultural heritage of Jõgeva town. The museum contains a living room, the poetess' study and a reception room in the style of a train station waiting room.

Eeva Niinivaata muuseumituba

Eeva Niinivaara Memorial Room

Siimusti, 48 444 Jõgeva vald/municipality

Tel/Ph. + 372 776 2093

siimustirk@jogevavv.ee

www.siimustirk.lib.ee/eeva-niinivaara

Avatud: E-R, 11-18, raamatukogus, iga kuu viimasel reedel suletud / Open: Mon-Fri 11-18, in the library, closed on last Friday of each month.

Külastamine kokkuleppel/
Pre-booking required

Eeva Niinivara oli keeleteadlane ja luuletaja. Tema muuseumituba asub Siimusti Raamatukogus, eksponeeritakse tema elu ja loomingut. Siimustis asub ka keeleteadlase nime-line park.

Eeva Niinivaara was a linguist and poetess. Her memorial room is located in Siimusti Library, where her biography and works are displayed. A park, dedicated to her, is also located in Siimusti.

Jürissaare Talumuuseum
Jürissaare Farm Museum
Võtikvere, 48525 Torma vald/municipality
Tel/Ph. + 372 776 4292
Külastamine kokkuleppel /
Pre-booking required

Eksponeeritakse Jürissaare talu ajalugu ja esemeid: muuseumis näeb 20. sajandi alguse talumaja, mis on sisustatud vanaaegse mööbliga. Ruume elustavad inimesesuurused nukud. Elutoas on vanaaegseid raamatuid, ajalehti, rahasid jm. Seinu kaunistavad loomade ja lindude topised ning maalid.

Jürissaare farm history and belongings: in the museum you can see a farmhouse dating from the beginning of the 20th century, furnished in an old-fashioned way. There are man-sized dolls used to make the scene seem alive. You can see old books, newspaper, money etc in the living room. The walls are decorated with paintings and with stuffed birds and animals.

Luua mõisatoad ja topiste väljapanek
Luua manor and taxidermy exhibition
Luua küla/village,
49203 Palamuse vald/municipality
Tel/Ph. + 372 776 2111
info@luua.edu.ee · www.luua.edu.ee
Külastamine kokkuleppel /
Pre-booking required

Kauni Luua mõisa ja pargi juures asuvas Luua Metsanduskooli õppehooones olevas muuseumis saab tutvuda paljude meie metsades elavate loomade ja lindude topiste koguga.

The small taxidermy exhibition in the study building of Luua Forestry School offers an overview of birds and wild animals of the Estonian forests.

Kuremaa lossituba / Kuremaa castleroomb
Kuremaa, 48445 Jõgeva vald/municipality
Tel/Ph. + 372 524 4849
Külastamine kokkuleppel /
Pre-booking required

Muuseumis antakse ülevaade Kuremaa piirkonna minevikust ja tänapäevast. Põhiline väljapanek kujutab endast põllumajandusliku hariduse ajalugu Kuremaal.

Local history of the past and present and history of agricultural education given at Kuremaa.

Laiuse Õlemuuseum / Laiuse Straw Museum
Laiuse alevik, Jõgeva vald/municipality
Tel/Ph. + 372 774 2519, + 372 554 4999
ehavirkunen@gmail.com
Avatud: suvel N-P 11-15, talvel kokkuleppel / Open: Thu-Sun 11-15, closed during winter season

Laiuse Käsitöökojas Kuldne Õlg ehk Laiuse Õlemuuseumis on üleval püsünäitus, kus eksponaatide erinevates tehnikates (punumine, põimimine, intarsia) valmistatud õle-, roo- ja kasetohuesemeid, õlest ehitöid ning toakaunistusi. Võimalik meeneid kaasa osta või tellida.

In Laiuse Straw Museum different techniques of straw work (intarsia, plaiting etc.) are practised and displayed. Souvenirs available.

Nurga Koduloomuuseum
Nurga Regional Studies Museum

Kassinurme, 48410 Jõgeva vald/municipality
Tel/Ph. + 372 773 5224, + 372 776 3413
Avatud: T 12-17, R 8-12, muul ajal kokkuleppel / Open: Tue 12-17, Fri 8-12, other times on request

Nurga talus asuv väike muuseum on sisustatud külaelanike esemetega ja fotodega. Eksponaadid kajastavad endisaegset küla eluolu.

The small museum, located in Nurga farm, has been put together from the things and photos donated by villagers. The things on display show us the life and work of the village in the old times.

Paduvere Talumuuseum
Paduvere Farm Museum

Paduvere küla/village,
48421 Jõgeva vald/municipality
Tel/Ph. + 372 776 3046, + 372 508 6580
tiit.laane@gmail.com
www.paduveretalumuuseum.ee
Külastamine kokkuleppel /
Pre-booking required

Paduvere talumuuseum, mis avati 1971, annab ülevaate 18.-20. sajandi talurahva elust. Muuseumi õuel asuvad Villakverest pärit rehielamu, Kalalinna külast toodud ait ja Sell'i külast pärit suitsusaun. Muuseumi peahooneks on viimasel suvel taastatud kuna-gine Kõola koolimaja. Samas asuvad tamme-puust skulptuurid, millistel on äratuntavad paikkonna ajaloost tuntud isikud. Muuseumi territooriumil asuvad veel laululava ja spordiväljakud, mis leiavad aktiivset kasutust suvel.

Paduvere Farm Museum, opened in 1971, gives an overview of peasants' life back in 18.-19. century. There are barn-dwelling from Villakvere, granary from Kalalinna village and smoke sauna from Sell'i village located on the museum yard. The former Kõola schoolhouse, restored in last summer, is the main house of the museum. You can also see oak sculptures which remind recognizable

persons from local history. On museum's territory, there are sing court and sports ground which are used actively during summertime.

Palamuse O.Lutsu Kihelkonnakoolimuuseum
Palamuse O.Luts Parish School Museum

Köstri allee 3, 49226 Palamuse
Tel/Ph. + 372 776 0514
info@palmuseum.ee · www.palmuseum.ee
Avatud: 01.10-30.04 E-R 10-17; 01.05-30.09 E-P 10-18 / Open: 01.10-30.04 Mon-Fri 10-17; 01.05-30.09 Mon-Sun 10-18

Muuseum asub Oskar Lutsu „Kevade“ raamatust tuntuks saanud vanas kihelkonnakoolimajas. Kooliruumid on taastatud endisel kujul: sahver, klassituba, poiste magamistuba, õpetaja ning köstri ruumid. Püsiekspositsioon tutvustab läbi Oskar Lutsu „Kevade“ kihelkonnakooli elu 19. sajandi lõpul, Palamuse ajalugu ning Oskar Lutsu elu ja loomingut. Muuseumi teisel korrusel on näitusesaal. Kihelkonnakooli õuel on köstri õunaait ja laut-töllakuur. Kiriku kaldanõval on kirikumõisa rentniku sauna. Palamuse muuseum pakub palju erinevaid temaatilisi programme, kevadeti on võimalik külvata Tootsi peenart, seikluslikest saavat parvetada Amme jõel ja sauna akent katki lasta.

The parish schoolhouse was completed in 1874. From 1895 to 1899 Oskar Luts, one of the most beloved Estonian writers, attended classes here. In the 1980s the schoolhouse was restored on the original pattern and a museum was opened in it. The display is related to the history of the Estonian school, Oskar Luts' childhood and the history of Palamuse. On the second floor there is an exhibition hall. Opposite the schoolhouse we can see the headmaster's barn (1860). In the post-war years the barn was converted into

living quarters for local pastors as the land and the buildings of the church were nationalized. In 1989 the barn was restored. Between the barn and the schoolhouse was the headmaster's vegetable garden. The headmaster's cowshed behind the barn has been recreated.

Tabivere Vallamuuseum
Tabivere Municipal Museum
 Pargi 1, 49127 Tabivere
 Tel/Ph. +372 776 6946, +372 506 4160,
 +372 5349 6466
andu@taibu.com · muuseum@tabivere.net
www.muuseum.tabivere.net
 Külastamine kokkuleppel /
 Pre-booking required

Peipsi piirkond/district:

Anna Haava mälestustuba
Anna Haava Memorial Room
 Assikvere seltsimaja, Assikvere küla/village,
 49403 Pala vald/municipality
 Tel/Ph. +372 776 4346
 Külastamine kokkuleppel /
 Pre-booking required

Mälestustoas on eksponeeritud luuletaja lähedaste fotod, Anna Haava sünnitalu makett, luuletuskogud ja tölked, sugupuu, suur osa kirjavahetusest, dokumentide koopiad ja nimikiri viisistatud luuletustest. Igal aastal oktoobri keskel tähistatakse luuletaja sümniaastapäeva luule- või kirjandusõhtuga.

Memorial room exhibits photos, poetess's birth farm maquette, books of verses and translations, family tree, letters exchange, copies of documents and a list of poems which also have a melody created. Every year in the mid-October, poetess's birthday is celebrated with a poetry or literature event.

Kalevipoja Muuseum / Kalevipoeg's Museum
 Saare, 49323 Saare vald/municipality
 Tel/Ph. +372 773 4896, +372 5345 8343
info@kalevipojakoda.ee
muuseum@kalevipojakoda.ee
www.kalevipojakoda.ee

Muuseum asub 1858. aastal hobupostjaa-maks ehitatud hoones. Huvipakkuvat koduloolist materjali pärjab rõhuasetus Vabadussõja ajaloole. On koolituba, kangelaste tuba ja kolhoosituba. Muuseumi öuel, kindral Ants Kurvitsa talust pärinevaid aidas, on võimalik näha vanu pöllutööriisti ja majatarbeid.

Tabivere Museum is in a former stage building. The remarkable display in the classroom, heroes' room and collective farm room of the museum is emphasised by the history of the War of Independence. Old cultivation machinery and household ware is displayed in an outbuilding of the museum.

Avatud: 01.05-30.09 T-L 10-16; 01.10-30.04 E-R 10-16 / Open: 01.05-30.09 Tue-Sat 10-16; 01.10-30.04 Mon-Fri 10-16

Kalevipojas muuseumis on 12 teematuba. Muuseumi kolmes toas tutvustatakse Kalevipojaga seotud materjalite. Hariduse toas eksponeeritakse materjale nii paikkonna kui ka kogu Eesti hariduselu kohta; käsitöötöa väljapanek hõlmab naiste käsitööd ja käsitöövahendeid; kodulootoas on välja pandud meie esinevanemate tööriistad, toidunõud ning mööbel; EW = EV toa eksponaadid kajastavad Saare valla elanike tegevust ja seltsielu ning „Kong“ – näide nõukogude võimu vä-

givalla kasutamisest Saare valla inimeste suhtes. 2005. aasta kevadest on muuseumi ees muinasvärav ja –aed.

There are 12 thematical rooms in the museum. In three of the rooms, the materials connected with Kalevipoeg are introduced. In the school room the educational life of the region and of Estonia is displayed. The exhibition in the crafts room displays women's handicraft and needlework equipment. In the room of regional studies our ancestors' tools, dinnerware and furniture are displayed. The exhibition in the room of the former and present Republic of Estonia displays the activities and social life of Saare Parish. In the "Cell" one can see how the Soviet power used violence against the people of Saare Parish.

Mustvee Vanausuliste Muuseum
Mustvee Museum of Russian Old Believers
 Narva 22, 49604 Mustvee
 Tel/Ph. +372 772 6491, +372 5564 7321
larissakorobova@hotmail.com /
 Külastamine kokkuleppel /
 Pre-booking required
 Eksponaadid annavad ülevaate vanausuliste

kultuurist eile ja täna, pakkudes võimalust Peipsi järve kaldal elanike ajalugu ja nende

igapäevast elu tundma õppida. Kollektsoonis on samovare, triikraudu, vanausuliste röivaid, tarbeesemeid, mööblit ja kalapüügiiristi. Oma koha on leidnud kohaliku kunstniku J. Kolpakovi maalitud pildid Mustvee kirikutest, P. Mihailovi ja tema poegade puulõketööd, L. Korobova maalid ja joonistused Peipsi järvest ja Eestiloodusest ning koolilaste erineva temaatikaga kunstitööd.

The exhibits give us an overview of the Old Believers' culture in the past and today. They offer us a chance to get to know the history of the people living on the shore of the lake and see their everyday life. There is a large collection of samovars, icons, Old Believers' clothes, necessities, furniture and fishing equipment on the exhibition.

Vaiatu ajalootuba / Vaiatu history room
 Vaiatu rahvamaja, Vaiatu küla/village,
 48502 Torma vald/municipality
 Tel/Ph. +372 5346 5020
 Külastamine kokkuleppel /
 Pre-booking required

Tutvustatakse Vaiatu lähijalugu, ekspositsioon asub kahes ruumis. Stendidel erinevad dokumendid ja pildimaterjal tsaari-, mõisaniing kolhoosiaja kohta. Laudadel vanast Eesti ajast erinevad ajakirjad, kokku 75 väljaannet, lisaks vanad ajalehed.

The place tells about Vaiatu's history, exposition is shown in two rooms. There are different documents and photos from czarist-, manor- and kolkhoz time. In addition, several magazines from old Estonian times, all together 75 pieces; old newspapers can also be seen.

Veskimetsa Talumuuseum
Veskimetsa Farm Museum
 Raatvere küla/village,
 49416 Pala vald/municipality
 Tel/Ph. +372 776 4561, +372 501 4259
 Külastamine kokkuleppel /
 Pre-booking required

Muuseum asub vanas taluaidas, kus on eksponeeritud 19. sajandil ja 20. sajandi

In the museum is displayed mostly the history of the school and essential part of historic and cultural inheritance of Voore region.

Peipsi järve elu tuba

Söpruse 84, Kasepää

Tel/Ph. + 372 602 0105

www.peipsi.ee · info@peipsi.ee

Jagab Peipsi järve looduslike tingimustega seotud teavet ja annab ülevaate Peipsi-äärest eluolust. Näitus tutvustab Peipsi järves elavat 34 kalaliiki. Peipsi järve kujutab ja iseloomustab ligi 4 m pikkune ja 1,4 m laiune kolmemõõtmeline makett, millelt leiab suuremad Peipsi-äärsed asulad, majutuskohad, muuseumid, vaatetornid ja palju muud põnevad.

Shares information about lake's ecological conditions and gives an overview of life in the lake. The exhibition presents 34 species of fish living in the lake. Lake Peipus (Peipsi) is characterized by a nearly 4-m long and 1.4-m wide, three-dimensional model, which covers villages near Peipsi, accommodations, museums, observation towers and much more.

Mälikvere küla/village,
48131 Põltsamaa vald/municipality
Tel/Ph. + 372 776 9877, + 372 517 6181
info@eestiroos.ee · www.eestiroos.ee

Põltsamaa roosiaed on oma kollektiooni suuruse poolest Baltikumis suurim ja kuulub Euroopa 10 suurema rosaariumi hulka. Roosiaias kasvab ca 5000 roosiistiku ning ligi

1000 erinevat roosisorti. Rooside õitsemisaeg on enamasti juunist kuni septembrini, olenevalt ilmast. Võimalus on tellida ekskursiooni, mille käigus tutvustatakse erinevaid roosisorte, nende ajalugu ja juurde käivaid legende ning muud huvitavat.

Põltsamaa Rosary has the biggest rose collection in the Baltic States and it is one of the top 10 biggest rosaries in Europe. There are about 5000 roseplants and almost 1000 different sorts of roses. The flowers usually bloom from June to September, depending on weather. It is possible to book guided tours, which introduce different rose sorts, their history, legends and much more.

Söpruse park / Park of Friendship

Põltsamaa

Park, mis ühendab eestlasti üle maailma – neid, kes viidi Siberisse, ja neid, kes põgenesid läände. Siiä on puid istutanud mitmed presidentid, näitlejad, sportlased jne. Rahvusvahelise graniitskulptuurifestivali käigus 2004 a. valminud taisesed asuvad siin pargis. 2006 a. püstitati parki T.Kangro võimas pronks-skulptuur

"Kalevipoeg kündmas". "Tee Olümposele" juures on tavaks tervitada olümpiaväitajaid.

The purpose of the Park of Friendship is to unite Estonians all over the world – the ones who were transported to Siberia and those, who escaped to the west. Trees have been planted in this park by numerous presidents, famous actors, athletes etc. In the year 2006 the sculpture "Ploughing Kalevipoeg" by Tauno Kangro was set up. It is common to greet Olympics winners at the sculpture called "The way to the Olympos".

Vooremaa piirkond/district:

Jõuluvana Kodu Jõgeval

Father Christmas' home in Jõgeva

Jõgeva Kultuurikeskus, Aia 6, 48306 Jõgeva

Tel/Ph. + 372 772 1987

jogevajoul@jogevajoul.ee · www.jogevajoul.ee

Külmalinn Jõgeva on koduks Jõuluvanale, kes etteatamisel võtab vastu inimesi aastaringselt. Avatud on Jõuluvana Postkontor, kuhu võib kirju saata nii lähedalt kui kaugelt. Kui kirjale on lisatud saatja aadress, siis kindlasti kirjutab Jõuluvana ka vastu. Detsembrikuus on köigil huvilistel võimalus näha oma silmaga Jõuluvana, tema töid ja tegemisi ning osaleda mitmetes huvitavates töötubades. Jõuluvanaga saab koos laulda lahti kingikirstu ning soovi korral saate jõuluvanaga ka pilti teha.

The Frost Town Jõgeva is Father Christmas' home. It is open all year round for visitors (notifying in advance is required). His post office is waiting for letters, if the return address is enclosed, Santa Clause will write a reply. To meet Father Christmas personally and participate in special workshops is possible in December.

TEEMAPARGID THEME PARKS

Põltsamaa piirkond/district:

Põltsamaa Roosiaed
The Rosary of Põltsamaa

Elistvere Loomapark / Elistvere Wildlife Park
Elistvere, Tabivere vald/municipality
Tel/Ph. + 372 676 7030, + 372 5346 5030
elistvere@rmk.ee · www.rmk.ee

Endises Elistvere mõisapargis asub 1997. aastal avatud loomapark. Looduslähedastesse tingimustesse on asustatud kodumaised metsloomad: karu, ilvesed, põder, rebased, kitsed, metssead, piisonid jpt. Kõgil pargi asukatel on nimed ja ristivanemad. Huvaliste jaoks on avatud ka pisinäriste keskus. Looduse öpperajad tutvustavad siltide abil erinevaid taimeliike ja kooslusi. Laudtee viib Elistvere järve äärde, kus asub vaateplatvorm, millelt võim imetleda kaunist järve ja vaadelda rikkalikku linnuriiki.

Elistvere Animal Park was opened in the former manor park in 1997. The wild animals, foxes, bear, lynxes, deer, wild boars, bisons etc., live in their natural habitat. All the inhabitants of the park have names and patrons. The centre of small rodents is open for visitors. Nature trails offer an opportunity to see different plant species. A planked path takes visitors to the viewing platform by Elistvere Lake to observe the species-rich bird population.

Kassinurme linnamägi ja hiis
Kassinurme hills and sacred grove
Metsakatsejaam pk 11,
Jõgeva vald/municipality
Tel/Ph. + 372 776 3541, + 372 523 0058
kaupoilmet@hotmail.ee · www.kassinurme.ee

Meie esivanemad asusid siia üle 7 tuhande aasta tagasi. Esimene kaitserajatis-linnus

püstitati 2 tuhat aastat tagasi. Kassinurme mägedes on tugevaid maaenergia välju-sambaid, mille väljundiks on pühad kivid. Kõigist tugevaima väljaga on Kassinurme Hiis kolme kivila. Hiis on üks vanematest pühakohtadest Eestimaal. Rajad pühapaika pole kunagi rohtunud. Hiiest on saadud jõudu, loovust ja kaitset.

Linnamäe vastasmäele on viimastel aastatel püstitatud linnuse makett. Looduse-, muististe- ja terviserajal on võimalik tutvuda mitmekesise loodusega ning nautida kauneid pinnavorme ja vaateid. Praeguseks on Vaiga Maalinn Kassinurme noorte ajaloohuviliste lemmikpaik, kus korraldatakse muistseid sõjamänge, elustatakse vanu rahvakombeid ja tähistatakse rahvakalendri tähtpäevi. Rahvapärimuse järgi kandis Kalevipoeg loomanhast pölles omale sängiaseme kokku. Sängi kõrval on ovaalne lohuke – silmapesukauss. Hulgaliiselt on Kalevipoja käejälgi. Muististe rajal võib leida suure lingikivi.

Our ancestors situated here 7000 years ago. The first defence building – a stronghold – was established here 2000 years ago. In Kassinurme hills, there is a strong field of Earth energy and sacred stones are its outputs. The strongest field is in Kassinurme grove with its three stones. Grove is one of the oldest sacred place in Estonia. The trails to the sacred place have never chapped. Grove has given strength, creativity and protection to people. Nowadays, a maquette of the ancient stronghold has been built on the hill. It is possible to walk on nature and health trails to see the diversified nature and enjoy beautiful flush moulds and views. By now, Vaiga hillfort in Kassinurme is a favourite place for young people interested in history and battles; ancient wargames are organised here, old Estonian customs are revived and notable days of the popular calendar celebrated. By a legend, Kassinurme Hills were formed by Kalevipoeg, who brought sand with his leather apron and piled it up here. The oval pit near the hill is called his washing basin. In the surroundings a lot of small hollows, so-called Kalevipoeg's handprints can be found.

Kärde Extremepark / Kärde Extremepark
Kärde, 48401 Jõgeva vald/municipality
Tel/Ph. + 372 55519924
info@gun.ee · www.gun.ee
www.extremepark.eu

Kärde ExtremePark vabaaja- ja puhkeskeskus, kuhu on kokku sobitatud romantika, kaunis loodus ja adrenaliinirohke ekstreemsus. Nii üksik või koos sõpradeega on võimalik proovile panna oma julgus Paintballi väljakul või kros-

sirajal. Lisaks on Kärde ExtremePark'is olemas kõik muu vajaminev mõnusaks puhkuseks: kuum sauna, lõdvestav tünnsaun, ööbimisvõimalus kämpingutes (kuni 30 inimesele). Soovi korral on võimalik kasutada suuremat sorti peosaali või grilliga varustatud varjualust.

Kärde Extremepark is a leisure-center, where you can find romance, beautiful nature and axtreme activities full of adrenalin. You can test yourself alone or with friends on a paintball squad or crossing track. In addition, Kärde Extremepark has other facilities for a comfy vacation: hot sauna, relaxing tub sauna and camping houses (for 30 people). On request, you can also use a big partyhall or a pavilion with grill.

Luua Metsanduskooli arboreetum
The Arboretum of Luua Forestry school
Luua, 49203 Palamuse vald/municipality
Tel/Ph. + 372 5340 7559
puukool@luua.edu.ee · www.luua.edu.ee

Luua arboreetumis on ca 500 liiki ja vormi puid ning põõsaid. Arboreetum rajati taimgeograafilise põhimõtte järgi Euroopa, Siberi, Keskk-Aasia, Kaug-Ida ja Põhja-Ameerika osakondadega. 1984. aastal liideti arboreetumiga nn. vana puukool. Hetkel kasvab seal ca 400 taksonit. Huvi korral on võimalik istikuid ka kaasa osta.

The Arboretum, rich in species, is formed in geographical principle. There are about We can visit the sections of Europe, Central Asia, Far East, and North America. The Arboretum contains a collection of rare species and forms. You can also buy the plants on request.

Vudila mängumaa / Vudila playground

Kaiavere küla/village,
Tabivere vald/municipality
Tel/Ph. + 372 5822 4224
info@vudila.ee · www.vudila.ee

Vudila on Löuna-Eesti suurim mängumaa, kuhu on oodatud kogu pere, kus leiavad

Peipsi piirkond/district:**Saare Saialille Ürdiaed / Saare herb garden**

Saarjärve, Saare vald/municipality
Tel/Ph. + 372 506 4658, + 372 509 8521
yrdiae@gmail.com

Saare Saialille Keskuse Ürdiaed asub ajaloolises Saare mõisas. Huvilised saavad tutvuda erinevate maitse-, ravim- ja vähemeelinud toidutaimede liikidega. Ürdiaia müükikioskis on paikkonna trükkised ning alates kesksuvest mügil teede segud.

Saare Marigold Herb Garden is in historical Saare manor. The garden displays about 150 rare seasoning, medicinal and foodplant species. Local souvenirs and publications, and from midsummer, tea mixes are available.

Kalevipoja Teemapark - Krati Seikluspark

Theme park of Kalevipoeg -
Krati Adventure park
Kääpa küla/village, Saare vald/municipality
Tel/Ph. + 372 773 4867,

põnevaid tegevusi nii pisipönnid, koolilapsed kui ka ema ja isa. Mängumaal on vabaõhu mänguväljakud selliste lõbusustatraktsioonidega nagu: kiiged, liumäed, turnimistraktsioonid, batuuttakistusrada, benjibatuut, elektriautod, ATV-d, bassein liumäega, aerupaadid, vesirattad, minigolf, suur sisemiste mängude tuba jm. Lisaks hobusöitudele saab tutvuda ka Vudila loomaperega – lambad, kitsed, külikud ning vutid! Kohapeal saab püüda forelli ja toimub toitlustamine.

Vudila is the biggest amusement park in South Estonia that offers excitement for the whole family. Fun experiences are available for children as well as for grown-ups. There you can find all kind of attractions, like: air pads, electric cars, ATV track, pools and water attractions, all kind of swings, boats, water bicycle, mini-golf, big area for indoor games etc. In addition to horseriding, you can meet sheep, goats, rabbits and quails, go fishing and dine in Vuti birstoo.

+ 372 522 9585, + 372 515 7217
info@kalevipojakoda.ee
www.kalevipojakoda.ee

Kalevipoja Koja teemapark koosneb Kalevipoja muuseumist, varakambrist ja Krati seikluspargist. Teemapargis antakse ülevaade eeposest "Kalevipoeg" ning saab ise käega katsuda ja hinnata Kalevipoja vägevust. Varakambrist saab kaasa osta ostka käsitööd. Krati seikluspargis saab end proovile panna maa ja taeva vahel!

In Kalevipoeg's theme park in Kääpa you can visit museum, storehouse and Goblin Village. The national epic "Kalevipoeg" by F.R.Kreutzwald and the legends of Kalevipoeg are introduced. In theme park different attractions demonstrate how big Kalevipoeg was believed to be. In the Goblin Village you can feel yourself like goblin and do things what you usually in everyday life don't do.

Raja tänavküla 7 km
Raja street village 7 km
Kasepää vald/municipality

Ainulaadne tänavküla hõlmab Peipsi rannal Raja, Kükita, Tiheda ja Kasepää külasid.

Unique street village at Lake Peipus includes Raja, Kükita, Tiheda and Kasepää villages.

TEISED VAATAMISVÄÄRSUSED OTHER SIGHTS

Põltsamaa piirkond/district:

Aidu Vöidualtar / Monument of Aidu
Aidu küla/village, Pajusi vald/municipality
Avatud ööpäevaringelt / Open 24h

Aidu külajuures toimus 1919. a. üks Vabadussõja murdelahinguid. 23. juunil 1929. a. avati seal mälestusmärk, mille taasavamine toimus 60 aastat hiljem. See tähistab ühtlasi kohta, kuhu jõudis kõige kaugemale tunginud punaarmeelane.

Near the village Aidu in 1919 was held one of the Independence war battles. On June 23 in 1929 there was opened the memorial, which was reopened 60 years later. This will also mark the place, where the furthest reached enemy(punaarmeelane) invaded.

EAÖK Põltsamaa Pühavaimu kirik
EOC Orthodox Church
of the Holy Spirit in Põltsamaa
Lossi 21, Põltsamaa

Pikliku põhiplaaniga historistlik ja geomeetrist laadi völvimaalingutega kirik, ikoonid valdavalt XIX saj lõpust.

Historicist church with a rectangular ground plan, geometric style vault paintings. Icons mainly from the end of the 19th century.

EELK Kursi Maarja-Eliisabeti kirik
EELC Kursi St Mary the Virgin and St Elizabeth's Lutheran Church
Kursi, Puurmani vald/municipality

12 väikest nooljat ehistorni tähistavad sümboolselt Kristuse 12 apostlit. Kirikumööis on olnud ajalooline kihelkonnakeskus. Pastoraadis (1817) asub muuseum.

12 small slender pinnacles symbolising the 12 apostles of Christ. The rectory has served as a historical centre of the parish. Museum in the old vicarage (1817).

EELK Põltsamaa Niguliste kirik

Lossi 3, 48103 Põltsamaa

Suurtükitorne ja linnusemüüridele ehitatud, poolsada aastat tagasi söjavaremeist taastatud kirik. Altar, kantsel, valgustid ja tornikellad (XIX) pärít Tartu Ülikooli kinnipandud kirikust.

The church has been built on the former cannon tower and fortress walls. Damaged in World War II, the church was rebuilt from the ruins by the congregation. The pulpit, altar, several lights and tower bells (XIX century) originate from the former church on the University on Tartu.

Kesk-Eesti Kunstigalerii pART Central Estonian Art Gallery pART

Lossi 1, 48103 Põltsamaa

Tel/Ph. +372 5192 5845, +372 775 1168
www.kunstikool.ee · ethel@universal.ee

Galerii pART asub Põltsamaa lossikompleksis ja selle näol on tegemist pööningule ehitatud soojustamata ekstreemgaleriiga, kus kehtib

väide: KUNST ju ei karda külma. Igal kuul on pART kunstigaleriis uus professionaalse kunsti näitus!

Gallery pART is located in the Põltsamaa Castle complex. It is an unheated extreme gallery built in a loft, and as we all know: ART is not afraid of the cold. There is a new exhibition of professional art in Gallery pART every month!

Lustivere mõis / Manor of Lustivere

Lustivere, Põltsamaa vald/municipality

Mõisast on esimesi teateid aastast 1552. Neogooti stiilis inspireeritud härrastemaja ehitati Tartu arhitekti ja muinsustuurija R. von Guleke kavandite järgi ning on silmapaistvamaid mõisahooneid Keskk-Eestis. Praegu tegutseb mõisas vanadekodu.

First records which mention the manor date back to 1552. The manor house inspired by Neo-Gothic style was built based on the designs of an architect and researcher of antiquities from Tartu, R.von Guleke, and it is one of the most remarkable manor houses in the centre of Estonia. At present, the manor houses a retirement home.

Puurmani loss / Castle of Puurmani

Puurmani vald/municipality

Puurmani mõis, kõnekeeles Puurmani loss, on suurejoonelise neorenessanss-stiilis peahoonega mõisaansambel. Mõis on rajatud 14. sajandi keskel. Mõisa asupaigas paiknes keskajal ordulinna. Linnuse ehitamise tingis töenäoliselt Tallinn-Tartu maantee Pedja jõe ülestuskoht, mille kaitseks see rajati.

Oma eestikeelse nime sai mõis rootsiaegsete valdajate von Buhrmeistrite suguvõsalt, kellele Roots'i kuninganna Kristiina mõisa 1645. aastal kinkis. Põhjasöja järgselt kuni 1919. aasta võõrandamiseni oli mõis von Manteuffelite aadlisuguvõsa omanduses. Hoone üht esinurka ehib viiekorruseline kaheksatahuline torn. Nii torn kui ka kõik hoone fassaadid on kaunistatud rikkaliku dekooriga. Interjöörides lisandub neorenessansile neobarokk. Peahoonne keskteljele viib läbi pargi paarisaja meetri pikkune sihitee, mille alguseks olev värv on kujundatud tuudorstiilis tornikestena.

Mõisahoone koos kõrvalhoonete ja pargiga on riikliku kaitse all. Suures hästi korrasstatud pargis on enam kui 50 puu- ja põõsaliiki. Lossi esine park on prantsuse stiilis, pargi tagaosa aga inglise stiilis. Praegu tegutseb lossis Puurmani gümnaasium.

The history of Puurmani Manor dates back to the Middle Ages when a castle of the Order was located here. It was a residence of the Vogt of the Order. The castle was built to protect the crossing point of River Pedja and the main road between Tartu and Tallinn. Later the place of the former castle was turned into a manor. The Estonian name of

the estate stems from the Buhrmeister family, who were the owners in the Swedish times after having been given the manor in 1645 by Queen Kristina. By 1919, the year of expropriation, the estate was owned by the aristocratic von Manteuffel family.

One of the neo-Renaissance styled palace's frontal corners is emphasized by a five-floored octagonal tower. Both the tower and the facade of the building are richly decorated. In the interior design Neo-Renaissance is combined with Neo-Baroque.

The Puurmani park and estate complex is under national protection. More than 50 species of trees and bushes can be found in the well organized park, which is divided into two parts. The front of the manor is arranged according to the French style, the part behind the building exhibits the English style. At present the castle houses Puurmani Upper Secondary School.

Põltsamaa loss / Castle of Põltsamaa

Lossi 1, 48103 Põltsamaa
Tel/Ph. +372 775 1390
www.poltsamaaturism.ee

Põltsamaa kivilinnus rajati jõe kaldale 1272. a. 1570-1578 oli kindlus Liivimaa kuninga Magnuse residents. Korduvalt rüüstataud kindluse ehitas Woldemar Johann von Lauw 18. sajandil ümber uhkreks rokokoo stiilis paleeks. Loss ja suurtükitori rajatud kirik põlesid 1941. Kirik taastati 1952. aastaks, lossimüüre hakati konserveerima 1970. aasta.

Huvitav teada: lossiöuel asuvad turismiinfopunkt ja Põltsamaa muuseum, Veinikelder koos toidumuuseumiga, Eesti

Pressimuuseum, galerii pART, kunstikeskus, käsiteokoda, värkstuba ja konvendisaal.

1570 and 1578 it was the residence of Livonia's King Magnus. Repeatedly pillages, the castle was rebuilt by Woldemar Johann von Lauw in the 18th century as a grand rococo-style palace. The castle, and the church built into its cannon tower, burnt down in

Vooremaa piirkond/district

EAOK Kaarepere vaga Suzdali Eufimi ja vaga Egiptuse Maria kirik
Orthodox Church of the St Euthymius of Suzdal and St Mary of Egypt in Kaarepere
Kaarepere, Palamuse vald/municipality

Kirik valmis aastal 1898. Ladina ristikujulise põhiplaaniga, kivipitsiliste seintega telliskirik. Lihtne trafareetmaalingutega interjöör, historitsistiklik ikonostaas.

The church was built in 1898. A Latin cross shaped brick church with stone-laced walls. A simple interior with stencil paintings and a Historicist iconostasis.

EELK Äksi Andrease kirik
EELC Äksi St Andreas' Lutheran Church
Äksi, Tabivere vald/municipality

Sihvaka kõrge torniga uusgooti jumalakoda Vooremaa kaunis maastikupildis. Avar stiilne historitsismiajastu interjöör. Pastori ja keelemehe Otto Wilhelm Masingu mälestuskivi kirikumõisas (1989).

A neo-gothic church with a slender steeple fits the picturesque scenery of Vooremaa. The spacious interior dates from the historicist period. A memorial stone to the pastor and linguist Otto Wilhelm Masing at the parsonage (1989).

EELK Laiuse Püha Jüri kirik
St. George's Lutheran Church in Laiuse
Laiuse, Jõgeva vald/municipality

1941. The church was restored by 1952, and the castle ruins came under preservation during the 1970s.

The courtyard holds a tourist information point and the Põltsamaa Museum; a wine cellar with a food museum; the Estonian Press Museum; the pART Gallery; clay, handicraft and other workshops; and the hall of konvendisaal.

Laiuse kirikut mainiti esmakordelt 1319. aastal. Kirik purustati Liivi, Poola-Rootsi ja Põhjasõja ajal ning ehitati taas üles. Algsest tornita kolmelöövilise kodakirik on ehitatud kohalikust paest, nurgad silmapaistvalt suurtest paekvaadritest. Lääneselinas paiknev müüritrepp viitab kaitsefunktsioonile. Torn, mis II maailmasõjas hävis, taastati 1970. aastail. Hoone restaureeriti 2000-2001. Laiuse kiriku lõunapoolses välisseinas on neli auku, rahvapärimuse järgi kiriku ehitamisel ohvriks toodud nelja Jüri-nimelise mehe pealuuaugud.

First data about the Laiuse Church is from the year 1319. The church in style of fortress is built from limestone. The building has been renovated repeatedly due to the destructions. The tower, destroyed in the II World War, was resited in 1970. The whole building was restored in 2000-2001. There are four holes in the outer wall on the southern side. By the legend, these are skull-holes for four men named Jüri who were sacrificed during the first built of the church.

EELK Maarja-Magdaleena kirik
EELC Lutheran Church in Maarja-Magdaleena
Maarja-Magdaleena, Tabivere vald/municipality

Ehitusmeitser Gustav Beermann juhatusest avaraks pesudogootilistes vormides jumala-kojaks ümber ehitatud keskaegne kirik. Friedrich Wilhelm Müllverstedti orel (1890). Kirkuuas kaks rustikaalset maakiviristi.

This medieval church was rebuilt into a spacious pseudo-Gothic church by building master Gustav Beermann. Organ by Friedrich Wilhelm Müllverstedt (1890). Two rusticstone crosses in the church yard.

EELK Palamuse Püha Bartholomeuse kirik
EELC Palamuse St Bartholomew's Lutheran Church
Köstri allee 2, Palamuse vald/municipality

Kirik, kool ja pastoraat - elav mälestus Oskar Lutsu Paunverest. Põhja-Tartumaa vanimaid keskaegseid kirikuid, renoveeritud ja XVII

sajandil hävinud võlvid taastatud 1929. Kirikus on baroksed altarisein ja kantsel (1696), hauaplaadid keskajast, aknавitraažid (2001).

One of the oldest medieval churches in Tartumaa. The vaults were reconstructed in 1929 (architect Ernst Kühnert). Paroche reredos and pulpit with several carvings (1696), two medieval tombstones, stained glass windows (2001).

Jõgeva linna Külmasammas
Cold pillar of Jõgeva

Jõgeva linna piiril / On the limits of town Jõgeva
Avatud ööpäevalinguselt / Open 24h

Eesti külmarekord $-43,5^{\circ}\text{C}$ on mõõdetud just Jõgeval 1940. aastal. Sambal on kirjas veel teine temperatuuriät. 2003. aasta külmarekord $-37,6^{\circ}\text{C}$ mõõdeti samuti Jõgeval.

Estonian cold record $-43,5^{\circ}\text{C}$ is measured in Jõgeva in 1940. On the pillar there is also another temperature readout. Cold record $-37,6^{\circ}\text{C}$ of the year 2003 was also measured in Jõgeva.

Kuremaa loss / The Castle of Kuremaa

Kuremaa, Jõgeva vald/municipality

Tel/Ph. + 372 505 8224

www.kuremaaloss.ee

Avatud ettetellimisel / Pre-booking required

Lossis asub muuseumituba, mis tutvustab piirkonna ja Kuremaa Põllumajanduskooli

ajalugu. Praegu kasutatakse lossiruumi konverentside korraldamiseks. Liigirkas astme-line park laskub Kuremaa järve suunas, mis võlub puhkajaid hästikorrasstatud supelranna ja puhkamisvõimalustega.

In the castle there is a museum room, which presents the regional agriculture and Kuremaa's school history. Currently the castle rooms are used for conferences. Towards the lake Kuremaa is located species-rich park, which attracts holiday-makers well-organized beach and leisure facilities.

Kuremaa tuuleveski / Kuremaa windmill

Kuremaa, Jõgeva vald/municipality
Tel/Ph. +372 505 8224, +372 5650 7717
Avatud suveperioodil / Open at summertime

Renoveeritud Kuremaa veski avati 2009. aastal. I korrusel asub kaminaga peosal ning müügilett, II korrusel saab korraldada näitusi ja koolitusi. III korrusel on ekspositsioon Eestis leiduvatest Hollandi tüüpi tuulikutest - selle koruse ehteks on Kuremaa tuuleveski makett. Neljandal, kõige kõrgemal korrusel on kitsad vaateaknad, kust avaneb suurepärase vaade Vooremaale.

Renovated Kuremaa mill was opened in 2009. You can find partyhall with a fireplace and souvenirs from the first floor. It is possible to arrange exhibitions and training on the second floor. Third floor exhibits you an exposition of Netherlands mills found in Estonia - the main exhibit of this floor is the maquette of Kuremaa windmill. Fourth floor, the highest, has narrow windows where you can have a picturesque view to Vooremaa landscape.

Kärde rahumajake / Peace House of Kärde

Kärde küla/village, Jõgeva vald/municipality
Avatud ööpäevalingelt / Open 24h

Kärde mõisat on esmamainitud 1532. aastal. Mõisa peahoone oli ühekorruseline ölgkatusega puitehitis. Hoone ei ole säilinud. Alles on ait ning mõned teised mõisa kõrvalhooned. Kärde mõisa teeb kuulsaks Kärde rahumajake – mõisapäris paiknev väike palktare. Pärimuse kohaselt sõlmitti selles tarekeses 1661. aastal Kärde rahu, mis lõpetas tollase 1656-1658 kestnud Rootsi-Vene sõja.

Kärde manor was first mentioned in 1532. The manor house was a thatched one-storey wooden building, which, unfortunately, is not there any more. Kärde Manor is famous because of its Peace House - a small log cabin. According to folk belief, in 1661 there was concluded Kärde peace, which stopped the Swedish-Russian war in 1656-1658.

Laiuse lossivaremed / Ruins of Laiuse Fortress

Laiuse, Jõgeva vald/municipality
Avatud ööpäevalingelt / Open 24h

Laiuse Linnuse ehitamist alustati Liivimaa idapiiride kaitseks Liivi ordu poolt 14.saj. lõpul. Hiliskeskajal sai see Eesti alal esimene

tulirelvadele kohandatud kaitseehitis oma lõpliku kuju. 15. saj. keskpaiku ehitati linnusele suurtükitornid. Linnus purustati 1559 a., kuid korrasati ning Roots'i aja lõpul ehitati puidust paraadelamu, kus 1700-1701 asus Karl XII oma saatjaskonnaga. Pärast Põhjasõda jäi linnus varemetsesse.

Construction of the Laiuse fortress was launched by the Livonian Order in the late 14th century to defend its eastern borders. The first defensive structure in Estonia to be fitted with firearms, it gained its definitive appearance in the late Middle Ages. Cannon

towers were added to the fortress in the mid-15th century. The fortress crumbled in 1559 but was restored, with wooden barracks built at the end of the Swedish era, which accommodated Karl XII and his entourage from 1700-1701. After the Great Northern War the fortress lay in ruins.

Luua mõis / Mainor of Luua

Luua, Palamuse vald/municipality

Mõisat on esmamainitud 1519. aastal. Alates 1948. aastast tegutseb tänapeni seal metsanduskool. 1950tel aastatel kahekorruseliseks ehitatud hoone restaureeriti, taastades esindusruumide baroksed interjöörid ning osalt ka väliskuju. Ülejäänud hooned on tundmatuseni ümber ehitatud.

The manor was first mentioned in the 1519. Since 1948 until today there is forestry school. The main house was restored in 1950. Other buildings have been rebuilt, but they are unrecognisable from what used to be.

Peipsi piirkond/district

EELK Kodavere Püha Mihkli Kirik

St. Michael's Church in Kodavere
Kodavere, Pala vald/municipality

Esimesed teated Kodavere kiriku kohta pärinevad aastast 1342. Praegune ühelööviline varaklassistsistlik Kodavere Püha Mihkli kivikirik ehitati aastatel 1775-77 vanema keskaegse kiriku asemele. Kodavere küla viib kiriku juurde ilus puistik. Kodavere surnuaed asub Peipsi kaldal ning on õnnistatud 1773. a.

Kodavere Church dates from 1342. The present St. Michael's Church is the fourth church on the site. This stone building was completed in 1777. There is a beautiful path that leads from village to the church. Kodavere graveyard is located at Lake Peipus shore and was blessed in 1773.

EELK Mustvee luteriusu kirik

EELC Mustvee Lutheran church
Mustvee

Kirku ehitust alustati 1877. a. Ehitustööd edenesid kiiresti, kuid 1878. a juhtus önnetus-torn kukkus ümber. Kirik ehitati valmis ja pühitseti 1880. a. 1939. a põlengus sai kannatada kirku sisustus. Altarimaal W. E. Krügeri "Kristuse ülestõusmine" päästeti. Uus altar toodi Viljandi Jaani kirikust.

Church construction began in the 1877. Construction work progressing rapidly, but in the 1878 the accident happened - tower collapsed around. The church was built and inaugurated in the 1880. In 1939 the church interior got damaged because of the fire. Altarpiece W.E.

Krüger's „Kristuse ülestöus“ was rescued. New altar was brought in church of St. John's.

EELK Torma Neitsi Maarja kirik
Lutheran Church of Blessed Virgin Mary in Torma
Vanamõisa küla/village, Torma vald/municipality

EELK Torma Neitsi Maarja kirik on erandlikult trapetsiaalse põhiplaaniga hilisbarokne saalkirik. Valmis kirik õnnistati aastal 1767 ning hiljem (1868) tulid pseudogooti lisandused. Rahvasuus on kirik saanud võrdluse Noa laevaga. Kirikul on karikakujuline kantsel.

Lutheran Church of Blessed Virgin Mary is an extraordinary trapeziform one-naved late Baroque church with pseudo-Gothic extensions (1868). Local people have nicknamed the church "Noah's Ark". The church has a chalice-shaped pulpit.

EKB Mustvee betaania koguduse palvemaja
EKB Mustvee Betany sanctuary
Tähe 5, 49603 Mustvee

Hoonet kaunistavad Dolores Hoffmanni vitraažaknad. Uus kirikuhoone asub krundil, mille kogudus ostis 1935. aastal ja ehitas sinna palvela. Nõukogude võim natsionaliseeris kirikuhoone, mida hiljem kasutati pikka aega kinona. Hoone tagastati kogudusele aherva-

rena. Kogudus oli sunnitud selle lammutama. Uue pühamu rajamist alustati 6. juunil 2005.

The building is decorated with Dolores Hoffmann stained glass windows. The new church is located in the place that the congregation bought in 1935 and built a sanctuary over there. The house was nationalised during Soviet time and used as a cinema for a long time. The building was returned to congregation in a very bad condition and they had to knock it down. The establishment on the new sanctuary began on the 6th of June 2005.

EVKL Kükita vanausuliste palvela
Kükita Russian Old Believers sanctuary
Kalda 264, Kükita küla/village, Kasepää vald/municipality

Esimene vanausuliste asutatud palvela asub Kükital - 14. september 1740 õnnistati sisse Kükita palvemaja. 1812. aasta sõja ajal annetasid vanausulised kasakad Kükita palvelale lühtri. 1833. aastaks oli Kükita koguduse hingekirjas ühtekokku 397 vanausulist. Praegune palvela ehitati 1948. aastal Teises maailmasõjas hävinenud palvemaja asemele. Vanausulised peavad jumalateenistusi igal pühapäeval ja kõikidel pühadel, milleks on jõulud, pasha ja kolmekuningapäev.

First sanctuary, inhabited by Old Believers, is located at Kükita - the sanctuary was auspicated on the 14th of September 1740. During the war at 1812, Old Believers donated a chandelier to the sanctuary. By the year 1833, the congregation consisted of 397 Old Believers. The sanctuary which we see nowadays was built in 1948 as a replacement for the old house which was destroyed in the II World War. Old Believers have church services on every Sunday and on every holiday which are: Christmas, Pasha and Epiphany.

EVKL Mustvee vanausuliste kirik
Old Believers church in Mustvee
Lohu 2, Mustvee

Kirik ehitati aastatel 1927–1930 insener J. Janseni projekti järgi. Algelt oli see ehitatud palkidest, kuid mõne aasta möödudes fassaad krohviti. Palvemaja sisestamine toimus 1930. aasta juunis. See oli tol ajal Eesti suurim vanausuliste palvemaja, mahutades üle tuhande inimeste. Mõningatel andmetel oli sisestamine päeval kirikus 3500 inimest. Kiriku sisepääsu märgistab telliskividest laotud värav.

The church was built during 1927–1930 by engineer J. Jansen's project. Initially, it was built from logs, but after some years, the facade was grouted. The building was blessed on June 1930. At that time, it was the biggest sanctuary of Old Believers that held over 1000 people. Some records say that there were about 3500 on the day the church was blessed. There is a garden made of bricks that leads to the church.

EVKL Rajaküla vanausuliste palvemaja kella-torniga / Raja Russian Old Believers Sanctuary And Campanile

Raja küla/village,
49509 Kasepää vald/municipality
Tel/Ph. +372 772 7419, +372 5556 8256
Külastamine kokkuleppel /
Pre-booking required

Raja vanausuliste koguduse tegevuse alguseks võib lugeda 18. saj. I veerandit. Oma pühakoja ehitamiseks said Raja vanausulised loa alles 1879 aastal. Pühakoda hävis II maailmasõjas, alles on vaid kellatorn. Praeguses palvelas on 11 ruumi.

The congregation of Old Believers at Raja started their activities during the first quarter of the 18th century. The old Believers were permitted to build their own sanctuary not earlier than in 1879. The church was destroyed in WW II, later the campanile was re-created. In the chapel, there are 11 rooms altogether.

MPEÖK Mustvee Püha Nikolause kirik
St. Nicholas' Orthodox Church in Mustvee
Tartu 14, Mustvee

Historitsistlik õigeusu kirikuhoone, mille arhitekt on A. Edelson. Interjööris ornamentaalsed seinamaalingud (XIX) ning rohkesti ikone. Kirik ehitati 1864. aastal.

A neo-Historic orthodox church (architect A. Edelson). Ornamental mural paintings (XIX), many icons. The church was built in 1864.

Mustvee Püha Kolmainsuse Aiuusu kirik
Mustvee Holy Trinity church
Narva 26, Mustvee

Kogudus tegutses seal 1957. aastani, pärast seda sai hoonest jahu- ja mööbliladu. 1980. aastal sai see tagasi pühakoja funktsioonid, ent oli antud mitte õigeusu-, vaid baptistikoguduse käsutusse. 2004. aastal avati kirik taas aiuusu kirikuna.

The congregation was there until 1957, after that the building became a flour and furniture warehouse. In 1980 the sanctuary got back the temple functions, but this was not orthodox, but at the disposal of a baptist church. In 2004 the church was opened again as a (ainusu) church.

KÄSITÖÖKOJAD JA SUVENIIRIKAUPLUSED

HANDICRAFT WORKSHOPS AND SOUVENIR STORES

Jaak Krivini sepatöökoda

Jaak Krivin's blacksmiths shop

Lustivere, 48 002
Põltsamaa vald/municipality
Tel/Ph. +372 775 5337, +372 529 0116
kunstsepp@hot.ee
www.web.zone.ee/kunstsepp

Sepatöö läbi sajandi naelast kuni suurte värvate-aedadeni. Võimalik ise proovida sepatöö tegemist.

Smithcraft through centuries, available for visitors to have hands on smithcraft.

Jerjomin Glass Studio

Tallinna mnt 15b, 48305 Jõgeva
Tel/Ph. +372 510 4191
mtupommiauk@gmail.com
www.pommiauk.ee

Jerjomin Glass Studio OÜ toodab klaasist suveniire ja kunstiteoseid klaasisulatamise tehnikas. Koha peal müükse klaasisulatamistehnikas käsitöötooteid ning ühtlasi antakse võimalus inimestel endal osaleda eseme valmistamisel. Töötoas osaleja saab pärast juhendaja näpunäiteid oma maitse ja

tahtmise järgi valmistada suveniiri või muu eseme.

Jerjomin Glass Studio OÜ produces souvenirs and artpieces made of glass. The products are sold in the studio and it is also possible to make a souvenir with your own hands. The artist of the studio will give you some tips and afterwards you can create an artpiece based on your own skills and taste.

Kalevipoja Varakamber – käsitöö, suveniirid

Kalevipoeg's Storehouse – handicraft, souvenirs

Saare, Saare vald/municipality
Tel/Ph. +372 773 4867
info@kalevipojakoda.ee
www.kalevipojakoda.ee

Kunstikeskus Põltsamaal

Art Center in Põltsamaa

Lossi 1, 48103 Põltsamaa
Tel/Ph. +372 519 25845, +372 775 1168
ethel@universal.ee · www.kunstikool.ee

Põltsamaa lossikompleksis on Kunstikeskuse päralt nelisada ruutmeetrit keldrikorrust, kus ühes otsas on koha leidnud kunstipood ja teises otsas savikoda. Võimalik tellida erinevaid töötubasid mis on seotud, savi, klaasi ja maalimisega. Läbi Põltsamaa kunstikooli ruumide minnes näed Sa noorte kunstitöid. Kunstikooli ruumide sisekujunduses on ohtrasti kasutatud noorte disaini mosaiikide ja seinamaalide näol. Kunstiaris on müügil käsitöö, maalid ja suveniirid.

Põltsamaa Art Center, located in Põltsamaa Castle, lies on 400 m² area in the cellar, where at one side you can visit the art shop and the other side is for clay workshops. Its is possible to book different workshops connected to clay, glass or painting. The rooms are decorated with works of Põltsamaa Art School students. The interior is full of youngsters design of mosaic and wallpaiting. You can buy handicraft, paintings, souvenirs from the art store.

Käsiteokoda / Käsiteokoda

Lossi 1a, 48103 Põltsamaa

Tel/Ph. +372 539 2374, +372 551 3147,
+372 515 6980
katre.arula@mail.ee · kerstipook@hotmail.ee ·
www.teokoda.ee

Käsiteokoda on asutatud aprillis 2009 ja tegutseb ajaloolises Põltsamaa Lossihoovis. Seal on oma tööruumid sisse seadnud lapitöömeister Katre Arula ja kangastelgedel kudumise spetsialist Kersti Pook.

Käsiteokoda on elustiilettevõte, kus iga-päevaselt saavad kokku innovaatilised ideed ja esiemade kultuuripärand. Käsiteokojas luuakse, müükse ja näidatakse Eesti rahvuslikku käsitööd. Läbi aasta korraldatakse erinevate meistrite näitusi, millega kaasnevad ka koolituspäevad ja öpitoad. Meil saad elamuise isetegemisest, meistritega suhtlemisest, väikesest või suurest ostust. Tule vaata ka käärikogu!

Käsiteokoda, established in April 2009, is located in historical Põltsamaa Castle. The crafters of the workshop are Katre Arula, expert in patchwork, and Kersti Pook, specialised in handlooms.

Käsiteokoda is a lifestyle-entrepreneurship where innovative ideas meet with culture heritage from foremothers. It is a place where Estonian national handicraft is made, sold and showed. Exhibitions of different crafters, which often include seminars or workshops, can be seen through the year. We offer you an unforgettable experience – enjoy workshops, communicate with crafters and buy something for your taste. Come and see the collection of scissors also!

Laiuse õlemuuseum – õlgedest kaunistused ja esemed

Laiuse Straw Museum – decorations and objects from straw

Laiuse, Jõgeva vald/municipality
Tel/Ph. +372 554 4999, +372 774 2519
ehavirkunen@hotmail.ee

OÜ Puuhabe Käsitööpood

OÜ Puuhabe Handicraft Store

Pärna 1, 48105 Põltsamaa

Tel/Ph. +372 515 6980
kersti.pook@gmail.com · www.puuhabe.ee
Kohalik käsitöö, kudumid, lapitööd, eesti suveniirid, postkaardid lisaks lai valik käsitööks vajaminevaid materjale ja vahendeid

Local handicraft, knitwears, patchwork, estonian souvenirs, post; wide range of handicraft materials and tools

Palamuse Klaasikoda

Palamuse Glass Workshop

Kalmistu 1, 49226 Palamuse
Tel/Ph. +372 5395 0641
palamuseklaasikoda@gmail.com

Klaasitöökoda - klaaspärlite ja klaasimaalide valmistamine keskaegsel viisil, klaasipuhmine.

Glass Chamber - making glass-pears and glasspictures in a medieval way, glassblowing.

Palamuse O. Lutsu Kihelkonnakoolimuuseum – suveniirid

Palamuse O. Luts Parish School Museum - souvenirs

Köstri allee 3, 49226 Palamuse
Tel/Ph. +372 776 0514
info@palmuseum.ee · www.palmuseum.ee

Põltsamaa muuseum – suveniirid

Põltsamaa museum – souvenirs
Lossi 1b, 48103 Põltsamaa
Tel/Ph. +372 775 1390
muuseum@poltsamaa.ee
www.poltsamaaturism.ee

Põltsamaa Käsitööseltsi värkstuba

Workshop of Põltsamaa Handicraft Society

Lossi 1, 48103 Põltsamaa Lossihoov
Tel/Ph. +372 5561 2312
anneytt@hotmail.ee

Külatalmine kokkuleppel /
Pre-booking required

Värkstoa on väljapanek Põltsamaa piirkonna käsitööseltsi liikmete valmistasutud esemetest, samuti on kohapeal võimalik kududa kangastelgedel ja õppida erinevaid viltimistehnikaid. Värkstoa eesmärk on rahvuslike käsitöötra-

ditsioonide värtustamine, hoidmine ja tutvustamine, arvestades paikkondlikku eripära. In the workshop, handmade items of the members of handicraft society can be seen. In addition, it is possible to weave on a loom and learn different felting techniques. The purpose of the workshop is to value, preserve and present national handicraft traditions considering regions' peculiarity.

Siimusti Savitööstus ja keraamikapood

Siimusti Ceramics and store

Siimusti, Jõgeva vald/municipality

Tel/Ph. Tööstus: + 372 772 1578, Keraamikapood: + 372 521 4853, + 372 773 9325

siker@hot.ee

siimustikeraamika@siimustikeraamika.ee

www.hot.ee/s/siker/

Tööstuse külastamine kokkuleppel /

Pre-booking required

Võimalus tutvuda tarbekeraamika valmimisprotsessiga. Ekskursioonid ainult ettetellimisel. Keraamikapoest võimalik kaasa osa erinevaid esemeid.

Demonstration of technology of making earthenware. Excursions need pre-booking. Several souveniers can be bought from the ceramics shop.

toys, designed on the sport by Ingrid Juuse, can be seen and purchased. It is possible to weave on an old weaving loom.

AKTIIVNE PUHKUS ACTIVE RECREATION

Ratsutamine / Horse riding

Miko Talu / Miko Farm

Ellakvere küla/village, Jõgeva vald/municipality.

Tel/Ph. + 372 772 3772, + 372 5192 5045

mikotall@hot.ee · www.hot.ee/mikotall

Ratsutamine platsil ja maastikul. Ponisõit, vankrisõit, ratsamatkad. / Riding on combat area and in nature. Pony and cart rides, rid-

Sohvi Äri / Sohvi's Shop

mai-sept. Köstri allee 3, Palamuse

May-Sept Köstri allee 3, Palamuse

okt.-apr. Köstri allee 2, Palamuse

Oct-Apr Köstri allee 2, Palamuse

Tel/Ph. + 372 5190 6072

ingrid.juuse@hot.ee

Käsitoöaides moodustavad suure osa tootevalikust Ingrid Juuse poolt disainitud ja valmistatud tekstiilnukud ja pehmed mänguasjad, mida ta ise ka kohapeal valmistab. Iga huviline saab kudumist proovida vanadel kangastelgedel.

In the craft, outbuilding textile dolls and soft

ing trips.

Oriola Talu / Oriola Farm

Töökvere küla/village, Torma vald/municipality

Tel/Ph. + 372 5388 5272

foriolafortunate@hot.ee

Ratsatreeningud ja -laagrid, hobि- ja invaratsutamine, vankri- ja kaarikusõit, ratsamatkad. Trainings and riding camps, riding for hobbyists and disabled people, cart rides, riding trips.

Ratustamine maastikul ja platsil. Lastele ponisõit.

Kalastamine ja kalapüügi korraldamine / Fishing

Kalatalu Häärjanurmes / Häärjanurme Fish Farm

Häärjanurme, Jõune küla/village, Puurmani

vald/municipality

Tel/Ph. + 372 776 4222, + 372 525 3968,

+ 372 5342 8387

suvekohvik@kalatalu.ee · www.kalatalu.eu

Kalapük (forell, karpkala), kohapeal grillimine või suitsutamine. Suvine kalarestoran, paadilaenutus, ujumine, ekskursioonid kalaja vähikasvandusse. / Fishing (trout, carp), grilling or smokin the fish afterwards. At summer time, fish-restaurant, boat rental, swimming, guided tours to fish- and lobster-hatchery.

Rutikvere Kalakasvatus / Rutikvere Fish Farm

Rutikvere küla/village, Pajusi vald/municipality

Tel/Ph. + 372 525 1726, + 372 776 4700

Vikerforelli pük kokkuleppel. Telkimisvõimalus, kanuumatkad. / Trout fishing on agreement. Camping, canoeing trips.

Mokko Turismitalu

Mokko Tourism Farm

Änküla, Palamuse vald/municipality

Tel/Ph. + 372 505 2573

mokko@mokko.ee · www.mokko.ee

Piirjoja Puhkekeskus

Piirjoja Recreation Center

Sääritsa küla/village, Pala vald/municipality

Tel/Ph. + 372 501 8990

info@peipsi.com · www.peipsi.com

Öngede ja paadirent.

Rental of fishpoles and boats.

Aarde Villa Küla/villagelistemaja

Aardve Villa Guesthouse

Sääritsa küla/village, Pala vald/municipality

Tel/Ph. + 372 518 3617

aardevilla@aardevilla.ee · www.aardevilla.ee

Kalapük Peipsi järvel - suvel paadiga, talvel jäälune pük. / Fishing at Lake Peipus – in summer by boats, in winter, ice fishing.

Mustvee Küla/villagelistemaja

Mustvee Guesthouse

Tartu tn 58, 49603 Mustvee

Tel/Ph. + 372 772 6276, + 372 513 4713

info@kylalistemaja.ee · www.kylalistemaja.ee

Kalapüügi korraldamine Peipsi järvel. Fishing at Lake Peipus.

Udu Talu / Udu Farm

Änküla/village, 49225 Palamuse vald/municipality

Tel/Ph. + 372 5563 6434, + 372 5563 6433

udutalu@udutalu.ee · www.udutalu.ee

Kuremaa järve ääres, paadi - ja kalavarustuse rent. / At Lake Kuremaa, rental of boats and fishing equipment.

Hansu Turismitalu / Hansu Tourism Farm

Kodavere, 49402 Pala vald/municipality

Tel/Ph. + 372 5559 9850, + 372 745 2518

hansu@hansu.ee · www.hansu.ee

Suvine ja talvine kalapüük Peipsi järvel. Paadi-laenutus, talvel transpordi tellimine järvele ja tagasi. / Fishing at Lake Peipus, ice fishing in winter time. Boat rental, ordering transport to the lake and back at either time.

Kaiu Puhkebaas / Kaiu Recreation Center

Pedassaare küla/village,
Saare vald/municipality
Tel/Ph. + 372 664 3520, + 372 5646 3616
marelaur@gmail.com
www.hot.ee/kaiupuhkebaas

Matkade korraldamine Camping and canoeing trips

Jahimaja Trofee / Hunting House Trofee

Tammemäe, Puurmani vald/municipality
Tel/Ph. + 372 776 3500, + 372 5373 1765
trofee@trofee.ee · www.trofee.ee

Kanuumatkad Põltsamaa, Pedja ja Emajõel.
Loodusmatkad giidiga. / Canoeing trips at rivers Põltsamaa, Pedja and Emajõgi. Guided nature tours.

Ebru Matkad / Ebru Trips

Tel/Ph. + 372 776 5398, + 372 516 0279
ebru@hot.ee · www.ebru.ee

Kanuumatkad Eesti ja Lätia jõgedel. / Canoeing trips at Estonian and Latvian rivers.

Tel/Ph. + 372 522 7500, + 372 522 7595
info@eneli.eu · www.eneli.eu

Kanuu -, jalgratta-, jalgsi- ja treeningmatkad.
Canoeing, bicycle, hiking and training tours.

Tervise- ja suusarajad Health and ski tracks

Kamari terviserada 1,5 km

Põltsamaa vald/municipality
Tel/Ph. + 372 775 6277, + 372 5341 2902

Kuremaa terviserajad 1; 2; 3; 5 km

Tel/Ph. + 372 552 3363
www.kuremaaujula.ee

Kanuumatkad Eesti ja Lätia jõgedel

Linnuse Jahitalu / Linnuse Farm
Reastvere, 48501 Torma vald/municipality

Tel/Ph. + 372 503 7232, + 372 776 3134
linnuse@iti.ee · www.linnus.ee

Soo- ja rabamatkad, muinaseestlaste hiiekoha ja energia allika külustus. / Tours to marshes and bogs, visiting the sacred grove and energy source.

Eneli OÜ

Uus 1, 48105 Põltsamaa

Kuningamäe terviserada 1,2; 3; 5 km

Põltsamaa
Tel + 372 776 2710

Pala terviserajad 2; 3; 5; 7,5 km

Tel/Ph. + 372 5394 2998.

Kassinurme terviserada 1,7; 3 km

Jõgeva vald/municipality
Tel/Ph. + 372 772 3202, + 372 5556 8233

Jõgevamaa jalgrattamarssruudid (tähistatud) Jõgeva county bicycle routes

Palamuse - Saare mõis – Palamuse – 37 km
Palamuse - Elistvere loomapark – Palamuse – 39 km

Palamuse - Torma – Palamuse – 66 km
Jõgeva – Kuremaa – Laiuse - Endla LKA - Jõgeva – 70 km
Kodavere-Saare-Mustvee-Raja-Kodavere – 78 km

Jaht / Hunting

Tel/Ph. + 372 773 0336
info@voorekylalistemaja.ee
www.voorekylalistemaja.ee

Vibulaskmine / Archery

Linnuse Jahitalu / Linnuse Hunting Farm

Reastvere küla/village,
1 Sadala, 4850 Torma vald/municipality
Tel/Ph. + 372 503 7232
linnuse@iti.ee · www.linnus.ee

Linnuse Jahitalu / Linnuse Hunting Farm
Reastvere küla/village,
1 Sadala, 4850 Torma vald/municipality
Tel/Ph. + 372 503 7232
linnuse@iti.ee · www.linnus.ee

Voore Külalistemaja / Voore Guesthouse
Voore, 49302 Saare vald/municipality

Kirveiskamine / Ax throwing

Linnuse Jahitalu / Linnuse Hunting Farm
Reastvere küla/village,
1 Sadala, 4850 Torma vald/municipality
Tel/Ph. + 372 503 7232
linnuse@iti.ee · www.linnus.ee

Voore Külalistemaja / Voore Guesthouse

Tel/Ph. + 372 773 0336
info@voorekylalistemaja.ee
www.voorekylalistemaja.ee

Kärde Extremepark / Kärde Extremepark
Kärde küla/village, Jõgeva vald/municipality

Felixhalli Tennisevälik

Tenn is court of Felixhall
Lille 3, 48106 Põltsamaa
Tel +372 776 2710

Kamari Küla / Kamari Village Association
Kamari alevik, Põltsamaa vald/municipality
Tel/Ph. +372 775 6277, +372 5341 2902

Mokko Turismitalu / Mokko Tourism Farm
Änkküla/village, 49202 Palamuse vald /

Jõgeva spordihooone "Virtus",
Aia 40, 48304 Jõgeva
Tel/Ph. +372 772 1922, +372 527 7627
info@jogevaspot.ee · www.jogevaspot.ee

Kurnirajad / Batlanes

Voore pargis / In Voore park

Tel/Ph. +372 776 2077

Paintball / Paintball

Ulge Talu / Ulge Farm

Pala vald/municipality
Tel/Ph. +372 5348 9521
info@peipsilahing.ee
www.peipsilahing.ee

Ujulad ja tervisekeskused /

Swimming pools and health centers

municipality
Tel/Ph. +372 776 3710, +372 505 2573
mokko@mokko.ee · www.mokko.ee

Artemis Tenniseklubi / Artemis Tennisclub
Suislepa 4, 48304 Jõgeva
Tel/Ph. +372 5804 7474

Jõgeva linna tenniseväljakud
Jõgeva town tennis courts

Põltsamaa Linnapargis
In Põltsamaa town park
Tel/Ph. +372 775 1390, +372 775 1109

Odivere küla/village, Saare vald/municipality
Tel/Ph. +372 5647 4110
aivar.kytt@mail.ee · www.ulge.wordpress.com

Kärde Extremepark / Kärde Extremepark
Kärde küla/village, Jõgeva vald/municipality
Tel/Ph. +372 5551 9924
argo@sft.ee · info@gun.ee
www.extremepark.eu

Piiroja Autokrossirada
Piiroja Car Cross Track
Piiroja, Põltsamaa vald/municipality
Tel/Ph. +372 502 6020, +372 514 7401,
+372 527 9964
kaidosoolepp@hotmail.ee, kaskmati@gmail.com
www.nabaeestiponevuskeskus.eu

Peipsilahing / Peipsi Battle

Kuremaa ujula / Kuremaa swimming pool
Kuremaa, 48445 Jõgeva vald/municipality
Tel/Ph. +372 773 2247, +372 534 7006
ujula@kuremaaujula.ee · www.kuremaaujula.ee
Bassein 4x25 m, lastebassein, üld-, auru- ja peresaun, solarium, jõusaal, massaaš, baar. Swimmingpool 4x25 m, pool for kids, vapour bath, family sauna, solarium, gym, massage, bar.

SA Mustvee Tervis / Mustvee Health Center
Tartu 59, 49603 Mustvee

Tel/Ph. +372 776 2575
Bassein 8X15,5m, nädalavahetustel sauna. Swimming pool 8x15,15m, sauna in weekends.

Elamussaunad / Experiental saunas

Voore Külalistemaja / Voore Guesthouse
Voore, 49302 Saare vald/municipality
Tel/Ph. +372 773 0336
info@voorekylalistemaja.ee
www.voorekylalistemaja.ee

Soome sauna, suitsusaun koos kümblustünniga. Finnish sauna, smoke sauna with a barrel tub.

OÜ Söidusaun
Saarjärve, Saare vald/municipality
Tel/Ph. +372 522 0889
saarejarv1@hotmail.ee

Parvsau Saare järvel 10-le.
Floating sauna on Lake Saare for 10.

Udu Talu / Udu Farm
Änkküla/village,
49225 Palamuse vald/municipality
Tel/Ph. +372 5563 6434, +372 5563 6433
udutalu@udutalu.ee · www.udutalu.ee

Saare vald/municipality
Tel/Ph. +372 664 3520, +372 5646 3616
marelaur@gmail.com
www.hot.ee/kaiupuhkebaas

Spordiobjektid / Sport objects

Jõgeva spordihooone "Virtus"
Jõgeva sporthall „Virtus“

Tel/Ph. +372 772 6394, +372 528 4711,
+372 772 6268
mtervis@hotmail.ee · www.mustveetk.ee

Veealune massaaš, pärlivann, mudaravi, ravipakett, käsimassaaš, osokerit, elektriravi. Underwater massage, pearl bath, creative seamud, hand massage, ozocerite, galvanizing.

Põltsamaa E.P.T. OÜ (saun-ujula)
Põltsamaa E.P.T. OÜ (sauna-swimming pool)
Pajusi mnt 18, 48106 Põltsamaa

Kilesaun Kuremaa järve ääres.
Foil sauna near Lake Kuremaa.

Ellissoni Veskitalu / Ellissoni Farm
Tel/Ph. +372 5367 8310
info@ellissoni.ee · www.ellissoni.ee

Laevasöidud Kuremaa järvel laevaga „Linda“ (30-le). Laeval on soome sauna, kümblustünn, WC, kaptenituba, peotelk, grill/suitsuahi. Kruisid, saunasöidud, kalapük, ürituste korraldamine, talvehooajal jäääugurall. Boat rides at Kuremaa lake with boat „Linda“ (for 30). There are Finnish sauna, barrel tub, wc, captain's room, party tent and grilloven on the boat. Cruises, sauna rides, fishing, arranging events, ice fishing in winter time.

Kaiu Puhkebaas / Kaiu Recreation Center
Pedassaare küla/village,

Aia 40, 48 304 Jõgeva
Tel/Ph. +372 772 1922, +372 527 7627
info@jogevaspot.ee · www.jogevaspot.ee

Põltsamaa spordihooone „Felixhall“
Põltsamaa sporthall „Felixhall“

Lille 2, 48106 Põltsamaa
Tel/Ph. + 372 776 2710
sport@poltsamaasport.ee
www.poltsamaasport.ee

Mustvee spordihooone / Mustvee sporthall
Narva mnt.24, 49603 Mustvee
Tel/Ph. + 372 502 3532

Veesõidukite laenutus Water attractions rental

Kalatalu Häärjanurmes / Häärjanurme Fish Farm
Jõune, Puurmani vald/municipality
Tel/Ph. + 372 776 4222, + 372 525 3968,
+ 372 5342 8387
suvekohvik@kalatalu.ee · www.kalatalu.eu
Avatud maist oktoobrini / Open from May to October

Mokko Turismitalu / Mokko Tourism Farm
Änkküla/village, 49202 Palamuse vald/municipality
Tel/Ph. + 372 776 3710, + 372 505 2573
www.mokko.ee · mokko@mokko.ee

Äksi Motell / Äksi motel
Voldi küla/village, Äksi, 49124 Tabivere vald/municipality
Tel/Ph. + 372 776 4988, + 372 515 8191
www.aksimotell.ee · aksi@aksimotell.ee

Pala spordikeskus / Pala sportscenter
Tel/Ph. + 372 773 4654

Tervise Pesa / Tervise Pesa
Pargi 1 48103 Põltsamaa
Tel/Ph. + 372 5660 0833
tervisepesa@gmail.com

Järveääre Talu Puhkemaja
Järveääre Farm Holiday House
Valgma küla/village, 49123 Tabivere vald/municipality
Tel/Ph. + 372 773 6610, + 372 502 9043,
+ 372 514 4743
maie.bruus@mail.ee

Udu Talu / Udu Farm
Änkküla/village, 49225 Palamuse vald/municipality
Tel/Ph. + 372 5563 6434, + 372 5563 6433
udutalu@udutalu.ee · www.udutalu.ee

Panther Teemaja OÜ paadilaenutus
Panther Teemaja OÜ boat rental
Kuremaa supelrannas
Tel/Ph. + 372 508 9205

OÜ Söidusaun paadilaenutus
OÜ Söidusan boat rental
Saare järve ääres
Tel/Ph. + 372 522 0889
saarejarv1@hotmail.ee

Kaiu Puhkebaas / Kaiu Recreation Center
Pedassaare küla/village, Saare vald/municipality
Tel/Ph. + 372 664 3520, + 372 5646 3616
marelaur@gmail.com
www.hot.ee/kaiupuhkebaas

Piirioja Puhkekakeskus / Piirioja Holiday Center
Sääritsa küla/village, Pala vald/municipality
Tel/Ph. + 372 501 8990
www.peipsi.com · info@peipsi.com

Aarde Villa Külalistemaja
Aarde Villa Guesthouse
Sääritsa küla/village, 49420 Pala vald/municipality
Tel/Ph. + 372 776 4290, + 372 518 3617

www.aardevilla.ee · aardevilla@aardevilla.ee

Mustvee Küla/villagelistemaja
Mustvee Guesthouse
Tartu 58, 49603 Mustvee

Hostel Kadrina Möis / Hostel Kadrina Manor
Kadrina, 49402 Pala vald/municipality
Tel/Ph. + 372 773 4411, + 372 528 6481
www.pootsman.ee
pootsman@pootsman.ee

Looduskaitsealad / Looduskaitsealad

Endla Looduskaitseala
Endla Nature Reserve
Tel/Ph. + 372 5305 9756
endl.teabepunkt@rmk.ee
www.rmk.ee/teemad/looduses-liikujale/kaitsealad/endla-looduskaitseala

Looduskaitseala asub kolmes maakonnas: Jõgevamaal, Järvamaal ja Lääne-Virumaal. Endla looduskaitseala asub Kesk-Eestis, Põltsamaa (Piibe) jõe keskjoooksul, Järva, Jõgeva ning Lääne-Viru maakonna piirimail. Endla Looduskaitseala moodustati 1985. a. See, 10108 hektari suurune ala, hõlmab Endla soostiku hästi säilinud keskosha. 1997 aastast kuulub kaitseala rahvusvahelise tähtsusega märgalade (Ramsari alade) hulka ning 2004. aastast Euroopa Liidu Natura kaitsealade võrgustikku. Loodushuviliste jaoks on kaitsealale rajatud õppe- ja matkarajad, mis kattuvad üksteiseiga osaliselt ning on loodusates tähistatud vastava värviga. Mõned neist muutuvad märjaga raskesti läbitavaks. Igaüks saab valida just enda võimetele vastava raja. Väitetornid on Endla järve ääres ja Männikjärve rabas. Matkarajad annavad võimaluse tutvuda erinevate metsakooslustega, puiśniidi ja soodega, vaadelda linde ja õppida tundma taimi. Külastajatel tuleb järgida kaitsealal kehitvat korda ja piiranguid („Endla looduskaitseala kaitse-eeskiri“).

Loodusretked Endla looduskaitsealal

Kohalik loodusemees ning endine loodusvaht Viljar Purgel aitab loodust tundma õp-

Tel/Ph. + 372 522 7965, + 372 772 6276,
+ 372 513 4713
www.kylalistemaja.ee · info@kylalistemaja.ee

pida, seal orienteeruda ning viib kokkuleppel läbi ka õpprogramme. Kui soovid näiteks teada, kuidas on puudel võimalik vanust määrama, suvel rabas viibides avastada huulheina eripära, milline üldse on kõrgsoo ehk raba ja palju muud põnevlat, siis võta julgesti ühendust. Maksimaalne gruupi suurus on 20 inimest. Rohkem infot tel. + 372 5906 1953 ja e-postil endlalk@gmail.com.

Endla Nature Reserve comprises Jõgeva, Järva and Lääne-Viru counties and is located in Central-Estonia. The nature reserve was created in 1985. The protected area, sized 10108 ha, covers the middle part of Endla mire which is well extant. Since 1997, it is one of the wetlands of international importance (Ramisar wetlands) and since 2004, one of the European Union Natura 2000 bird and nature areas. There are study trails and camping trails created to the protected area for those interested in nature, which are partly overlapping and are marked with the corresponding color in the nature. Some of the trails become hard to permeate when the weather is wet. Everyone can choose an expedition corresponding to their abilities. There are observation towers by Lake Endla and in Männikjärve Bog. The camping trails enable to get acquainted with the different

forest communities, woodlands and marshes, to observe birds and get to know plants. All visitors must follow the order and limitations of the area ("Endla Nature Reserve protection regulations").

Alam-Pedja Looduskaitseala Alam-Pedja Nature Reserve

Tel/Ph. +372 5305 9756, +372 676 7999
endla.teabepunkt@rmk.ee
emajoe-suursoo.looduskeskus@rmk.ee
www.rmk.ee/teemad/looduses-liikujale/kaitselad/alam-pedja-looduskaitseala

Alam-Pedja on suурte soode, märgade mettade ja lammide ning looklevate jögedega piirkond. Siinne ala võeti looduskaitse alla 1994. aastal. Kaitseala pindala on 34220 ha. See ulatuslik loodusala asub Võrtsjärve nõus ning jääb Jõgeva, Tartu ja Viljandi maakonna piirialadele. 1997 aastast kuulub kaitseala rahvusvahelise tähtsusega märgalade (Ramsari alade) hulka ning 2004. aastast Euroopa Liidu Natura kaitsealade võrgustikku. Loodushuviliste jaoks on kaitsealale rajatud kaks õpperada. Kirna õpperada asub Jõgevamaal, Puurmani vallas ning Sellissaota jääb Tartumaale, Laeva vald. Mölemal rajal asuvad ka vaatetornid. Kirnal saab vaatetornist heita pilgu luhaniidul looklevale

Pedja jõele ning selle äärsetele elupaikadele. Sellil on võimalik aga uudistada vaatetornist kaunist rabamaastikku. Külastajatel tuleb järgida kaitsealal kehtivat korda ja piiranguid (Alam-Pedja looduskaitseala kaitseeeskiri).

Kirna Õppekeskus

Kirna Õppekeskus on väga heade tingimustega uus kaasaegne keskus, mis asub Jõgevamaal Puurmani vallas Alam-Pedja looduskaitseala läheduses. Kui te soovite eraldatud kohta ürituste ja koolituste läbiviimiseks, siis on Kirna just see õige koht. Põnevad loodus- ja seiklusmatkad, kalastamisvõimalus Pedja jõel, elamusterohked kanuu- ja parvematkad, airsoft-relvadega lahingupidamine ja palju teisi teie soovidest lähtuvaid tegevusi. Lisainfo: www.kirnavk.ee.

Alam-Pedja Nature Reserve area includes unique old rivers, forest and bog communities, semi-natural communities, including flooded areas. Alam-Pedja Nature Reserve was created in 1994 and its area sizes up to 34220 ha. It comprises Jõgeva, Tartu and Viljandi counties. Since 1997, it is one of the wetlands of international importance (Ramsar wetlands) and since 2004 one of the European Union Natura 2000 bird and nature areas. There are two study trails created to the protected area for those interested in nature. Kirna study trail is located in Jõgeva county, Puurmani parish; Sellissaota trail is in Tartu county, Laeva parish. Watch towers are located on both trails. Kirna watch tower offers a great view to Pedja river and its surroundings. Sellissaota tower shows you scenic bog landscape. All visitors must follow the order and limitations of the area ("Alam-Pedja Nature Reserve protection regulations").

Kirna study center

Kirna study center is a new modern center with good facilities, located on Jõgeva County, Puurmani parish, near Alam-Pedja nature reserve. If you wish to have a private place for events and seminars, Kirna is the place for you. Exciting nature- and adventuretrips, fishing at lake Pedja, canoeing trips, battle with

air-soft weapons and many other activities according to your wishes. www.kirnavk.ee

KONVERENTSI- JA SEMINARIVÕIMALUSED / CONFERENCE AND SEMINAR

Põltsamaa piirkond/district

Põltsamaa Kultuurikeskus

Põltsamaa Culture Center

Kuperjanovi 1, 48105 Põltsamaa

Tel/Ph. +372 776 2270

info@kultuurikeskus.eu

www.kultuurikeskus.eu

Ruumid: 380, 45, 25 kohta

Külastistemaja Rivaal

Guesthouse Rivaal

Veski tn.1, 48106 Põltsamaa

Tel/Ph. +372 776 2620, +372 512 2626

rivaal@rivaal.ee · www.rivaal.ee

Ruum: 30 kohta

Heleni maja / Helen's House

Umbusi Vesiveski / Umbusi Watermill

Umbusi küla/village,

Põltsamaa vald/municipality

Tel/Ph. +372 529 0393, +372 502 8802

www.veskivee.ee

Ruumid: 12

Vooremaa piirkond/district

Jõgeva Kultuurikeskus / Jõgeva Culture Center

Aia 6, 48306 Jõgeva

Tel/Ph. 772 1987, +372 5304 1987,

+372 516 5236

info@jogevakultuurikeskus.ee

www.jogevakultuurikeskus.ee

Ruumid: 360, 60, 50 kohta

Pajusi mnt.12, 48106 Põltsamaa

Tel/Ph. +372 776 2720, +372 507 9381

helenimaja@hotmail.ee · www.helenimaja.ee

Ruum: 20 kohta

Põltsamaa kirikla / Põltsamaa parsonage

Allika 1, 48102 Põltsamaa

Tel/Ph. +372 776 9915

poltSAMAA@eelk.ee

Ruum: 60 kohta

Alevivanema Carl Schmidti maja

Carl Schmidt's house

Kesk 4, 48105 Põltsamaa

Tel/Ph. +372 509 1937, +372 5346 8303,
+372 776 9937

csmaja@hotmail.ee · www.csmaja.eu

Ruumid: 125, 26 kohta

Jõgeva Maakonna Keskraamatukogu

Jõgeva County Central Library

Veski 3, 48106 Põltsamaa

Tel/Ph. +372 776 2401

raamat@jkrk.ee · www.jkrk.ee

Ruum: 60 kohta

Kirna Õppekeskus / Kirna Study Center

Jüriküla küla/village, 49014 Puurmani vald/
municipality

Tel/Ph. +372 5553 6605

info@kirnavk.ee · www.kirnavk.ee

Ruumid: 100, 20 kohta

Jõgeva Sotsiaalkeskus „Elukaar“

Jõgeva Social Center „Elukaar“

Roosi 6a, 48305 Jõgeva

Tel/Ph. +372 776 2872

elukaar@elukaar.ee · www.elukaar.ee

Ruum: 40 kohta

Kuremaa ujula / Kuremaa swimming pool

Kuremaa, 48403 Jõgeva vald/municipality

Tel/Ph. +372 773 2247, +372 5347 0006

ujula@kuremaaujula.ee · www.kuremaaujula.ee

Ruum: 50 kohta

Kuremaa Loss / Kuremaa Castle

Kuremaa, 48445 Jõgeva vald/municipality

Tel/Ph. +372 505 8224

Vahur.kukk@jogevamv.ee

www.kuremaaloss.ee
Ruumid: 200, 70, 30 kohta

Palamuse Rahvamaja
Palamuse Community House
Köstri allee 1, 49202 Palamuse
Tel/Ph. + 372 776 0535
rahvamaja@palamuse.ee
palamuserahvamaja.onepagefree.com
Ruumid: 160, 12 kohta

Äksi motell / Äksi motel
Äksi, 49101 Tabivere vald/municipality
Tel/Ph. + 372 776 4988, + 372 515 8191
aksi@aksimotell.ee · www.aksimotell.ee
Ruum: 30 kohta

Voore külalistemaja
Voore Guesthouse
Voore küla/village,
49302 Saare vald/municipality
Tel/Ph. + 372 773 0336

Betti Alveri muuseum / Betti Alver's museum
Jaama 3b, 48305 Jõgeva
Tel/Ph. + 372 668 1098, + 372 5191 8002
toomas@bettimuuseum.eu
www.bettimuuseum.eu
Ruum: 90 kohta

Peipsi piirkond/district

Aarde Villa Külalistemaja
Aarde Villa Guesthouse
Sääritsa küla/village, 49402 Pala vald/municipality
Tel/Ph. + 372 518 3617
aardevilla@aardevilla.ee · www.aardevilla.ee
Ruum: 30 kohta

Ironi Hostel / Ironi Hostel
Järve 3, 49604 Mustvee
Tel/Ph. + 372 772 6141, + 372 527 6289
leelo.aganitsh@mail.ee
Ruum: 20 kohta

Meelelahutus / Entertainment

Club Pardon / Club Pardon

info@voorekylalistemaja.ee
www.voorekylalistemaja.ee
Ruumid: 200, 40 kohta

Jõgevamaa Omavalitsuste Aktiviseerimiskeskus
Voore küla/village,
Saare vald/municipality 49324
Tel/Ph. + 372 776 2076
info@aktivkeskus.ee · www.aktivkeskus.ee
Ruumid: 100, 20 kohta

Tabivere Vaba aja keskus
Tabivere Leisure Center
Tuuliku 10, 49201 Tabivere
Tel/Ph. + 372 773 6566, + 372 773 6121,
+ 372 5382 8589
linda@tabikas.ee · www.tabikas.ee
Ruumid: 200, 50, 30, 20 kohta

Hostel Jussin Maja / Hostel Jussin Maja
Kalda 73, Raja küla/village, 49509 Kasepää vald/municipality
Tel/Ph. + 372 518 6373, + 372 776 4773,
+ 372 521 5338
jussinmaja@mail.ee · jussinmaja@wippies.fi,
www.jussinmaja.com
Ruum: 20

Mustvee Kultuurikeskus
Mustvee Culture Center
Tartu 12, 49604 Mustvee
Tel/Ph. + 372 772 6285
mustvee.kultuurikeskus@mail.ee
Ruumid: 320, 60, 35 kohta

Lossi 5, 48103 Põltsamaa
Tel/Ph. + 372 5816 3399
henry@clubpardon.ee · www.clubpardon.ee
Avatud R-L / Open Fri-Sat
Kohti: 55 istekohta 45 seisukohta

Kärde Baar / Kärde Bar

TRADITSIOONILISED ÜRITUSED TRADITIONAL EVENTS

Jaanuar-veebruar / January-February
jaanuar@kalevipoeg.ee / veebruar.kalevipoeg.ee
Avatud R-L / Open Fri-Sat
Kohti: 140 istekohta, 240 seisukohta

Veebruar / February
Kala- ja perekäev „Vudila Höbekala“
Fish and family day „Vudila Silverfish“
www.vudila.ee

Märts / March
Alo Mattiisenile pühendatud muusikapäevad
Jõgeval / Alo Mattiisen Music Days in Jõgeva

Mai / May

Jõgeva linna päevad ja kevadlaat
Jõgeva Town Days and Spring Fair
www.jogevalv.ee

Juuni / June

Põltsamaa Lossipäev / Põltsamaa Castle Day
www.poltsamaa.ee

Helisev Suveöö Jõgeva linnas ja alevikus
Summker Night Music in Jõgeva town and
borough
www.jogevalv.ee

Hullu Krahvi jaanituli
Bonfire of the Crazy Count
www.kalevipojakoda.ee

Kalevipoja Rattamaraton
Bicycle marathon of Kalevipoeg
www.estoniancup.ee

Juuli / July

Rahvusvaheline motomatkajate kokkutulek
„Jõgevatreff“ Kuremaal ja motoparaad
Jõgeva linnas
Motorcyclists International Summer Camp in
Kuremaa and motorcycle parade in Jõgeva
www.jogevamc.ee

Mustvee linnapäev ja laat
Mustvee Town Days and Fair
www.mustveelv.ee

Roosipäevad Põltsamaal
Rose Days at Põltsamaa
www.eestiroos.ee

Kalevipoja Suveteater
Summer theatre of Kalevipoeg
www.kalevipojakoda.ee

Mütifest Kassinurmes - ajaloolise muistse
maailma taaselustamine, iidsete aegade kaja
läbi näitemängude, lugude, võistluste, tur-
niiride ja muusika

Mythofest in Kassinurme revival of the an-
cient world - the echo of the prehistorical
times through theatricals, tales, competitions,
tournaments and music
www.mytofest.ee

August / August

Torma puhkpilliorkestrite festival ToPoF
Brass Music Festival ToPoF in Torma
www.torma.ee

Põltsamaa Fest vabaõhukontsert
Open- Air Concert Fest in Põltsamaa
www.poltsamaa.ee
Kalevipoja Rulluisumaraton Kasepää'l

Roller-Skating Marathon of Kalevipoeg in

Kasepää
www.jogevamv.ee

Võtikvere Raamatupidu
Võtikvere party of books
www.torma.ee

Küüslaugufestival / Garlic Festival
www.meelejahutaja.ee

Kalevipoja Kala- ja Veefestival Peipsi ääres
Mustvees ja Kasepää vallas

Fish and Water Festival of Kalevipoeg at Lake
Peipus (in Mustvee and Kasepää commune)
www.jogevamv.ee

September / September

Suur Paunvere Väljanäitus ja Laat Palamusel
Paunvere Exhibition and Fair in Palamuse
www.palamuse.ee

November / November

Betti Alveri luulepäevad Jõgeval
Poetry days of Betti Alver
www.jogevalv.ee

Detsember / December

Puupäev ja laat Jõgeval
Wood day and fair in Jõgeva
www.jogevakulturikeskus.ee

Põltsamaa Käsitöölaat
Põltsamaa Handicraft fair
www.kultuurikeskus.eu

Jõulud Jõgeval
Christmas at Jõgeva
www.jogevajoul.ee

Jõulud Vudilas
Christmas at Vudila
www.vudila.ee

Transport

Rongiinfo / Train information

www.edel.ee

Takso / Taxi

- Elmo Laurimäe, Tel/Ph. +372 527 7620
- Urmas Erikson, Tel/Ph. +372 527 3511
- Jõgeva maakonnas on kõikjal tasuta parkimine / In Jõgeva County, parking is free of charge

Pangad ja sularahaautomaid Banks and cash dispensers

SEB PANK · www.seb.ee

- Jõgeva kontor, Aia 1, Jõgeva Tel/Ph. +372 776 655 100 (klienditugi)
- Põltsamaa harukontor, Kesk 2 Tel/Ph. +372 776 655 100 (klienditugi)

Sularahaatuomaadid maakonnas /

Cash dispensers

- Jõgeva - Aia 1 (Jõgeva kontor), Põik 1 (Säästumarket), Aia 33 (kauplus Pae Konsum)
- Mustvee - Tartu tn. 3 (kauplus Konsum)
- Põltsamaa - Tartu mnt. (Bussijaamplats Selver), Lossi 7 (kauplus A ja O)

Makseautomaadid maakonnas /

Payment cash dispensers

- Jõgeva - Aia 1 (Jõgeva kontor)
- Põltsamaa - Kesk 2 (Põltsamaa harukontor)

Sissemakseautomaadid maakonnas /

Deposit cash dispensers

- Jõgeva - Aia 1 (Jõgeva kontor)

Bensiinijaamat / Gas stations

Alexela

Jõgeva (24h), Piiri tn 16, Tel/Ph. +372 5563 3319
Põltsamaa (24h), Puhu ristmik, Tel/Ph. +372 5563 3319

Krooning

Põltsamaa (24h), Pajusi mnt 18E

Mokter

Jõgeva tankla (24h), Õuna küla/village, Jõgeva vald/municipality, Tel/Ph. +372 772 3556

Bussiinfo / Bus information

- www.bussireisid.ee • www.peatus.ee
- AS ATKO Liinid Jõgeva osakond Estakaadi 4-10, 48303 Jõgeva Tel/Ph. +372 776 0321, +372 5340 3528 ulo@atko.ee • www.atko.ee
- Eltor OÜ Pisisaare, Pajusi vald/municipality 48216 Tel/Ph. +372 775 0242 Dispetšer/bussiinfo Tel/Ph. +372 775 0271 eltor@eltor.ee • www.eltor.ee

SWEDBANK · www.swedbank.ee

- Jõgeva kontor, Suur 18 a, Tel/Ph. +372 631 0310
- Põltsamaa kontor, Silla 2 Tel/Ph. +372 631 0310

Sularahaautomaid maakonnas /

Cash dispensers

- Jõgeva – Suur 18a, Aia 3 (Kaubahall), Kesk 4 (Selver)
- Põltsamaa - Kesk 6 (kauplus Maxima), Lossi 7 (kauplus A ja O)
- Mustvee – Tartu tn. 3 (kauplus Konsum), Uus-Narva mnt. 5 (Statoili tankla)
- Puurmani – Tallinna mnt. 1 (Puurmani vallamaja)
- Tabivere – Tuuliku 10 (Tabivere kultuurikeskus)

Sissemakseautomaadid maakonnas /

Deposit cash dispensers

- Mustvee – Tartu mnt 3 (Mustvee Konsum)
- Jõgeva – Suur 18a (Jõgeva kontor)

Makseautomaadid maakonnas /

Payment cash dispensers

- Mustvee – Tartu mnt 3 (Mustvee Konsum)
- Jõgeva – Suur 18a (Jõgeva kontor)

Olerex

Mustvee, Narva mnt. 9, tel +372 610 0138

Jõgeva, Turu 2, Tel/Ph. +372 610 0158

Adavere, Adavere keskus,

Tel/Ph. +372 610 0153

Põltsamaa Puhu-Rist (24h),

Põltsamaa, Tel/Ph. +372 610 0137

Torma kiirtankla (24h), Tartu mnt.

Tel/Ph. +372 610 0199

Statoil

Mustvee (24h), Uus-Narva mnt 5,

Tel/Ph. +372 776 8516

HUVITAVAD FAKTID JÕGEVAMAA KOHTA

INTERESTING FACTS ABOUT JÕGEVAMAA

Pindala: 2604 km²

Rahvaarv: 36 550 elanikku

Jõgeva linnas: 6334

Põltsamaa linnas: 4639

Mustvee linnas: 1583

Haldusjaotus:

3 linna: Jõgeva, Põltsamaa, Mustvee

10 valda: Jõgeva, Kasepää, Pajusi, Pala, Palamuse, Puurmani, Põltsamaa, Saare, Tabivere, Torma

Keelad: eesti, Peipsi piirkonnas ka vene keel

Allikas/Source: Statistikaamet/ Statistics Estonia 04.2011

Area: 2604 km²

Population of Jõgeva County:

36 550 inhabitants

In Jõgeva town: 6334

In Põltsamaa town: 4639

In Mustvee town: 1583

Administrative division:

3 towns: Jõgeva, Põltsamaa, Mustvee

10 municipalities: Jõgeva, Kasepää, Pajusi, Pala, Palamuse, Puurmani, Põltsamaa, Saare, Tabivere, Torma

Language: Estonian; In the Peipus region of Jõgeva County, Russian is also widely spoken

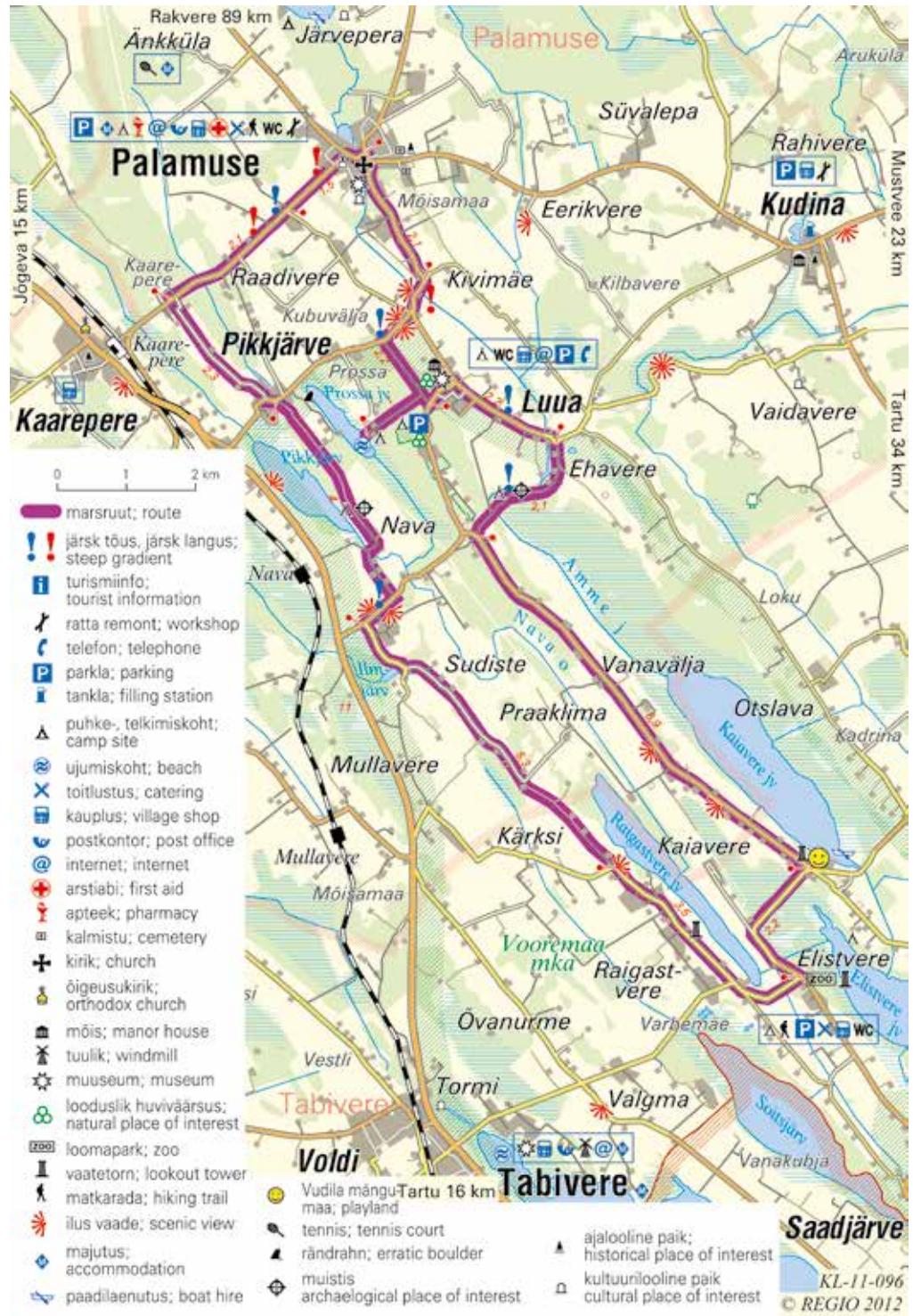
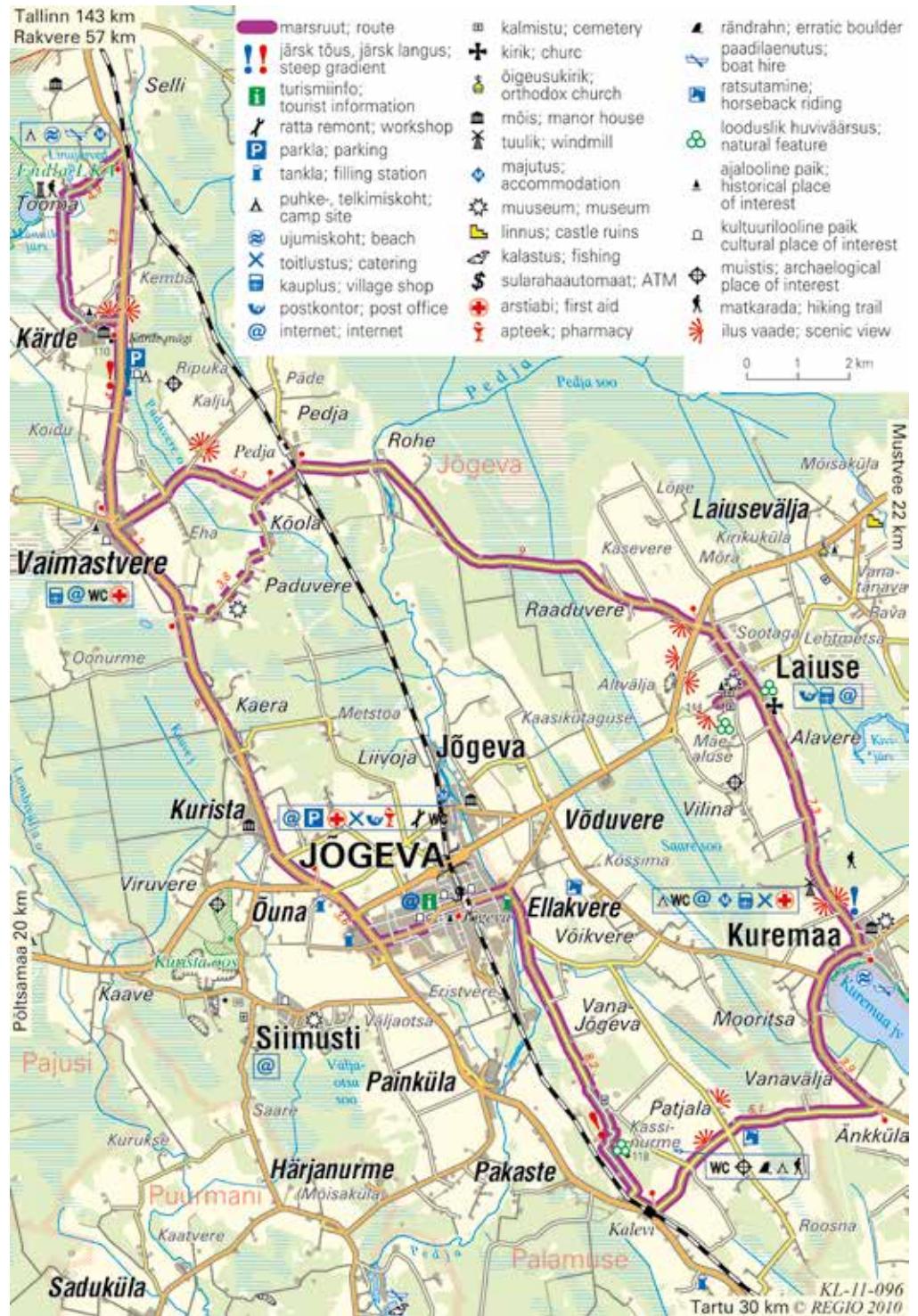
Jõgeva rattateed / Jõgeva County cycling routes

nr. 201, 37km:
Palamuse –
Saare mõis/manor –
Palamuse

Jõgeva rattatee / Jõgeva County cycling routes

TUTVUSTUS
PRESENTATION

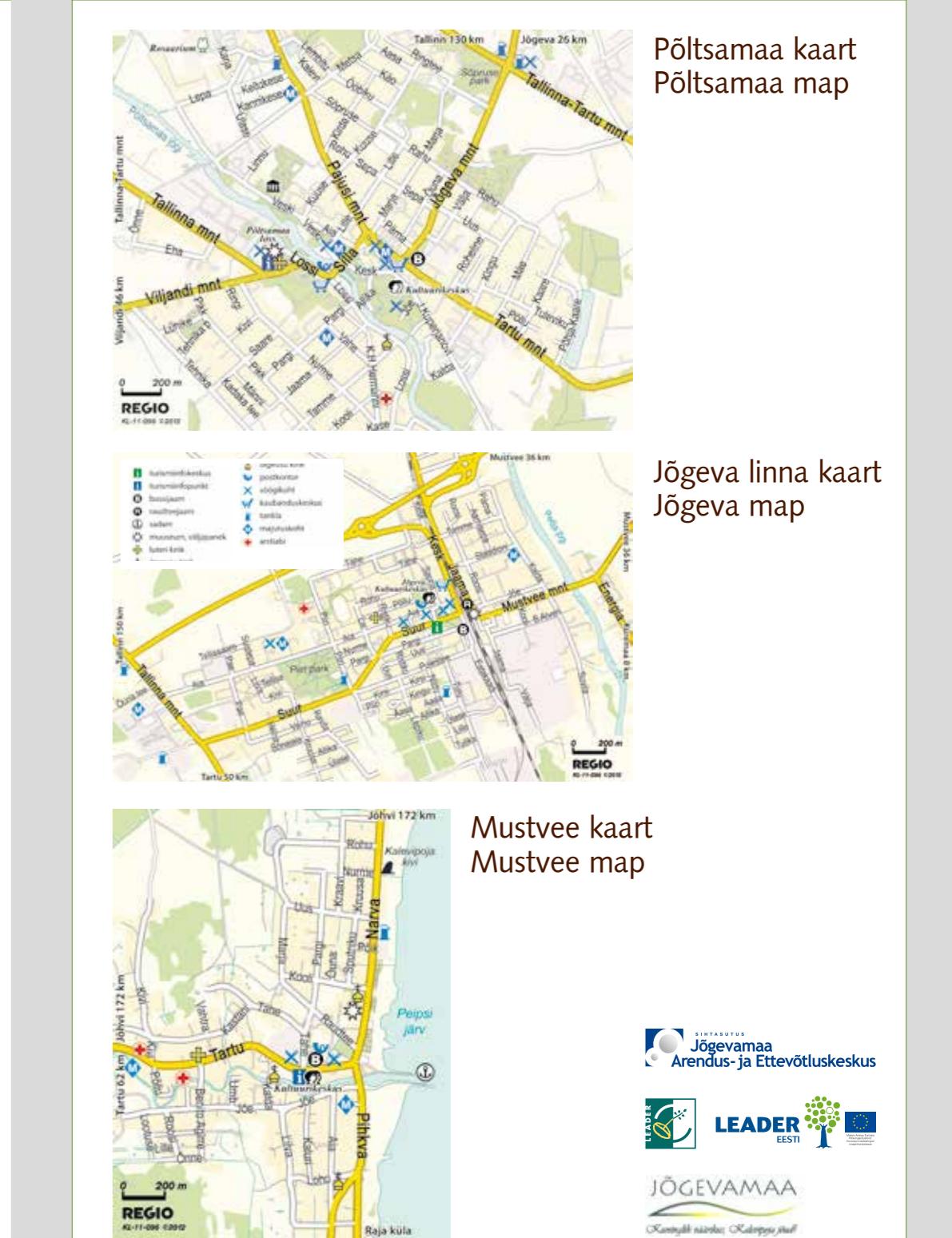
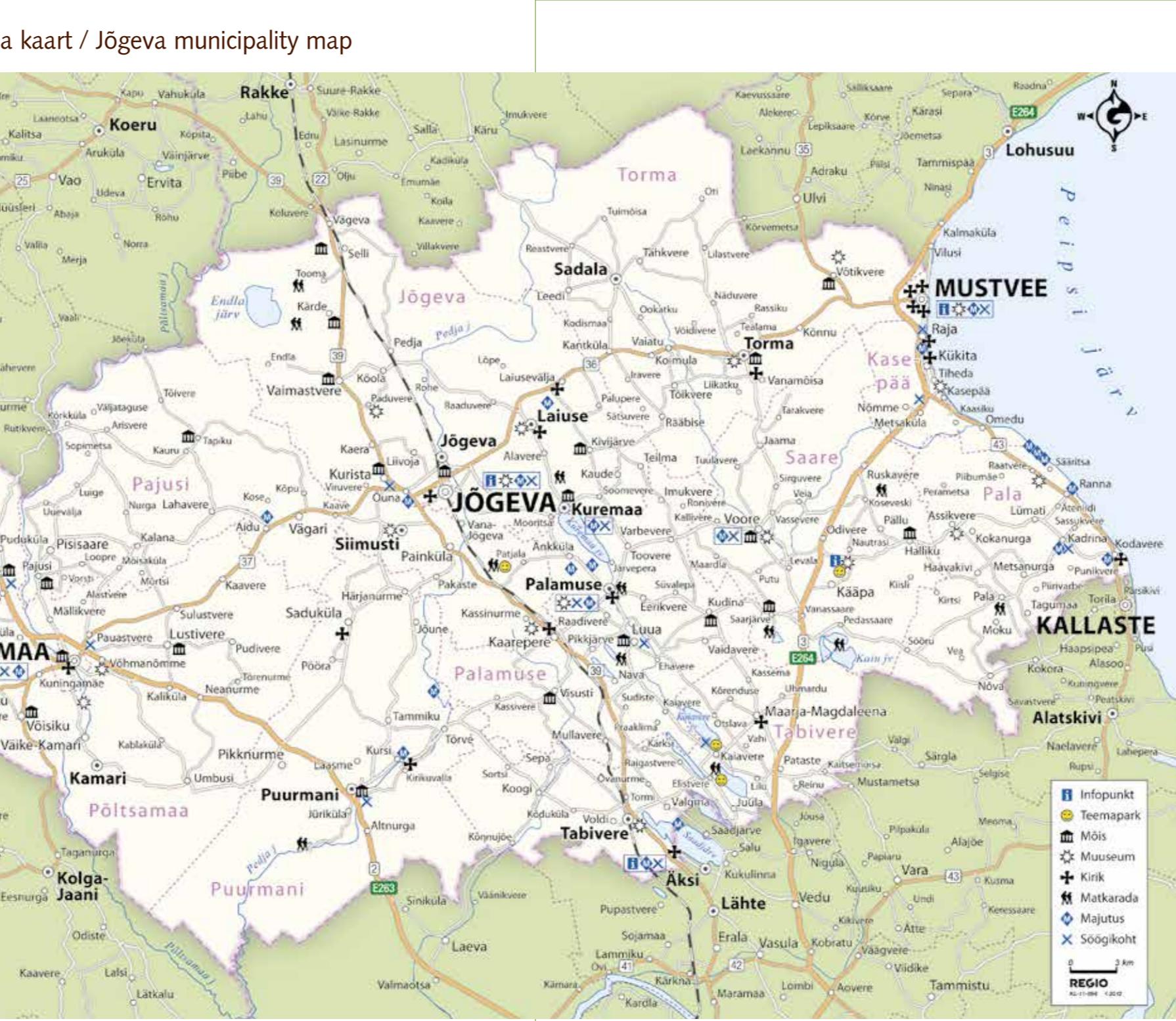
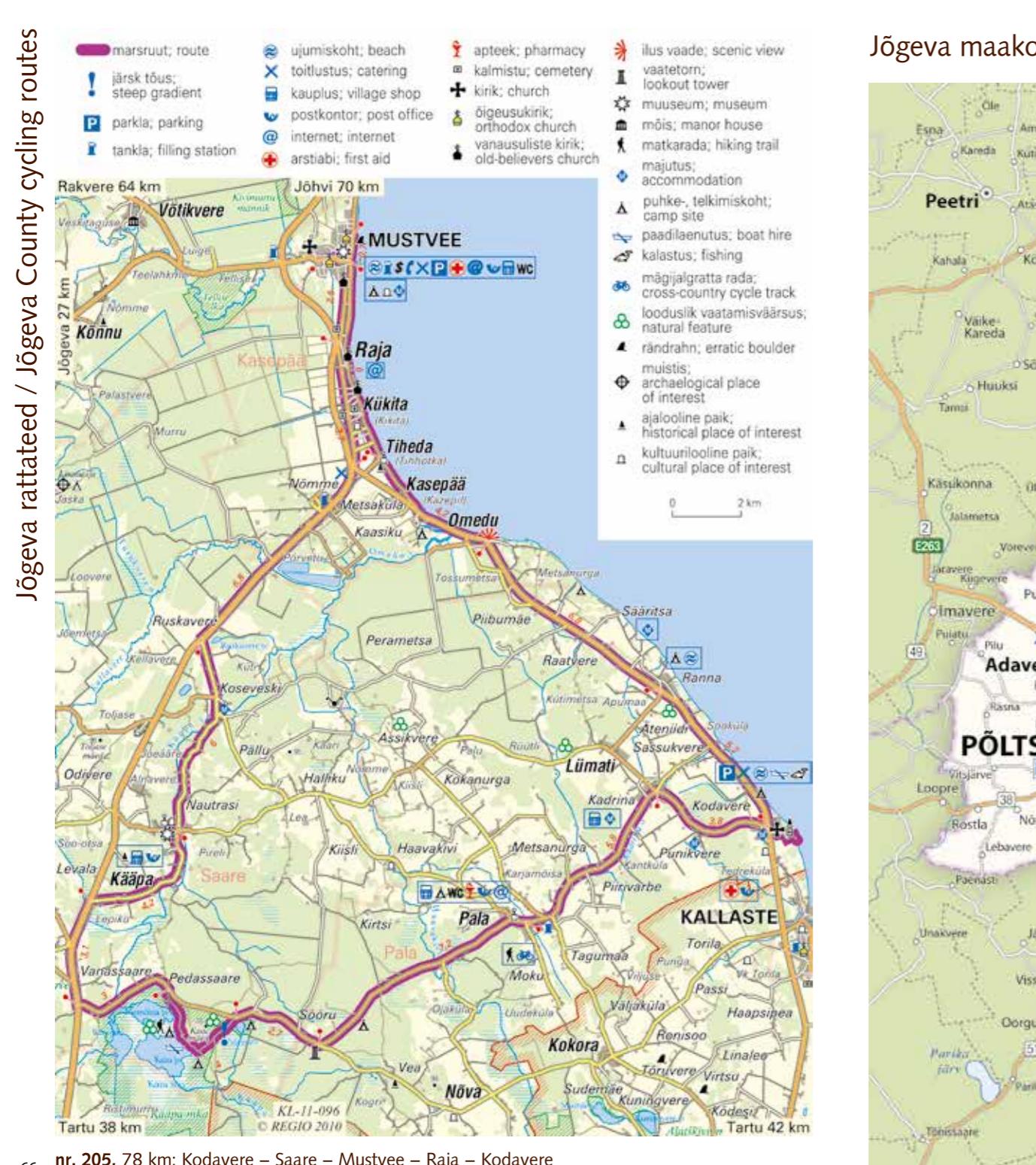
MAJUTUS
ACCOMMODATION

TÖITLUSTUS
EATING OUT

KUHUMINA, MIDA TEHA
WHERE TO GO, WHAT TO DO

ÜRITUSED
EVENTS

INFO
MAPS

Väljaandja/Publisher: SA Jõgevamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskus · **Kaardid/Maps:** Regio · **Fotod/Photos:** Remo Savisaar, Reet Alev, Toomas Kalda, Teele Kaeramaa, Katrin Loss, Anatoli Makarevitš, Katrin Rajamäe, Maarja Paulus, Nelli Pius, Raivo Suni, Domicèle Teder, Mart Tooming, Rutt Tänav, Tea Tänav, Vahur Kukk, Hannes Soosaar, Jõgevamaa Turismiinfokeskus, Jõgevamaa turismiettevõtjad · **Kujundus/Design:** GBF Design · **Trükk/Printing:** OÜ Paar · **Toetajad/Supported by:** Leader programm, Jõgevamaa Omavalitsuste Liit, Jõgeva Maavalitsus

Täname köiki, kes aitasid kaasa trükise valmimisele!
Andmed seisuga oktoober 2011. Väljaandjad ei vastuta hilisemate muudatuste eest.

Many thanks to everyone who helped to compile the brochure!
Data from October 2011. The publisher is not responsible for any later changes.